

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR 1990

ÚTGERÐ:
SIGHVATUR GK-57
HRUNGNIR GK-50
MÁR GK-55

Um leið og við sendum sjómönum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn óskum við eftir áframhaldandi samvinnu um bætta meðferð sjávarafla og baráttu um hærra fiskverð.

VÍSIR HF.

ÚTGERÐ:
HÁKON PH-250
VÖRDUR PH-4
ODDGEIR PH-222

Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn.

GJÖGUR HF.

Péter.

Hinrik.

Frá ritnefndinni

I annað árið i röð er í það ráðist að gefa út veglegt rit i tilefni Sjómannadagsins í Grindavík. Það er ekki síður mikið verk og erfið fæðing, en útgáfa fyrsta blaðsins var í fyrrasumar, en um leið er von til þess að lífslíkur þessa blaðs aukist, það komi áfram út reglulega á hverjum sjómannadegi og léttara verði að afla bæði efnis og auglýsinga.

Sjómannadagsblaðinu var vel tekið í fyrra, og þótti flestum lesendum það bæði fróðlegt og skemmtilegt og til menningarauka. Þessi góðu viðbrögð hafa sannarlega hvatt aðstandendur blaðsins til frekari dáða og Sjómannadagsblaði Grindavíkur hefur vaxið fiskur um hrygg.

Fyrrverandi ritstjóri blaðsins gaf ekki kost á sér til starfans í ár, en hefur verið boðinn og búinn að aðstoða og léttu undir með ritstjórninni, hvenær sem til hans hefur verið leitað. Við þökkum honum hans þátt í verkinu og jafnframt auglýsendum fyrir góðar viðtökur, og vonum að viðskiptin komi þeim að gagni. Greinahöfundum öllum og öðrum þeim sem gert hafa þetta blað að veruleika, færum við bestu kveðjur og þakklæti fyrir aðstoðina.

Sjómönum öllum í Grindavík og fjölskyldum þeirra óskum við til hamingju með daginn.

Péter Vilbergsson,
Hinrik Bergsson.

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR 1990

2. ÁRGANGUR.
10. júlí 1990.

Verð í lausasölu:	Ábyrgðarmaður:	Setning og prentun:
Kr. 400,—.	Sævar Gunnarsson.	Ingólfsprent hf.
Útgefandi:	Litgreining:	
SJÓMANNADAGSRÁÐ GRINDAVÍKUR.	Litgreining, Brekkutúni 16.	Forsíðumynd:
Ritnefnd:	Litskeyting:	Hópsnes GK-77 kemur
Péter Vilbergsson, Hinrik Bergsson.	Myndljós.	til heimahafnar
	Bókband:	11. mars 1990.
	Flatey bókbandsstofa.	Ljósm.: Haukur Snorrason.

Höpsnes GK-77. Byggður í Póllandi 1990. Stærð: 230 bri. Eigandi: Höpsnes hf.

Ljósm.: Snorri Snorrason.

Hrafn Sveinbjarnarson GK-255. Byggður í Noregi 1988. Stærð: 390 bri. Eigandi: Þorbjörn hf.

Ljósm.: Snorri Snorrason.

*Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvikingum heilla- og hamingjuóskir á sjómannadaginn.
Útgerðum og áhöfnum óskum við innilega til hamingju
með nýju skipin og þökkum þeim framtakið.*
Sjómanna- og vélstjórafélag Grindavíkur

Faxavík GK-7. Byggður í Seyðisfirði 1990. Stærð: 9,9 bri. Eigandi: Skúli Magnússon.

Gnúpur GK-11. Byggður í Noregi. Stærð: 436 tonn. Eigandi: Þorbjörn hf.

Ljósm.: Eiríkur Tómasson.

MINNING

Jóhann Sverrir Jóhannsson, sem var einn af forustumönum Sjómanna- og vélstjórafélags Grindavíkur um árabil, lést þann 7. júní 1989, aðeins 61 árs gamall.

Í huga mínum er nafn Sverris órjúfanlega tengt félagi okkar og störfum hans að mállefnum sjómanna hér í Grindavík, hvernig hann hvatti okkur til samstöðu og samvinnu, enda var hann allt í senn einbeittur, frjór í hugsun og fljótur að taka ákvarðanir, ef því var að skipta.

Ég man fyrst eftir Sverri, í byrjun 6. áratugarsins, sem manni skjótra hugsana og ákvarðana. Þetta var á þeim tíma þegar miklar og snöggar breytingar urðu og endurnýjun gerð á tækjum fiskiskipa. Sjómenn og vélstjórar voru nauðbeygðir annað hvort til að aðlagast nýjum aðstæðum á skómmum tíma eða tíminn sigldi framhjá þeim.

Breytingunum fylgdu að sjálfsögðu ýmiskonar átök á fundum Sjómannafélagsins, eins og um kaup og kjör. Svo á þessum tíma byrjuðu flestar vertíðir ekki á sjósókn heldur með verkfalli.

Sverrir var virkur þáttakandi, bæði hvað varðaði kjör sjómanna og í uppbyggingunni á flotanum, þótt persónuleg aðstaða hans sjálfs væri góð. Hann var þá vélstjóri á aflaskipinu Porbirni G.K., sem nafn hans var lengi tengt við. Prátt fyrir það sýndi bæði hann og skips höfnin á bátnum samstöðu með öðrum sjó-

mönnum, sem voru verr settir. Skipshöfnin var svo virk í Sjómannafélaginu, að oft var sagt í gamni og alvöru, að best væri að halda stjórnarfundi um bord í Þorbirninum.

Sverrir var formaður félags okkar í 4 ár og gegndi ýmsum trúnaðarstörfum til æviloða.

Ég var um tíma samstarfs- og undirmaður hans í vél og kynntist því þá, að hann var jafn öruggur og duglegur vélstjóri og hann var ötull leiðtogi.

Hann stóð meðal annars fyrir því, að aldraðir sjómenn væru heiðraðir á Sjómannadaginn. Núna er röddin, sem við heyrðum gera það, þógnud nema í minningu okkar, félaga hans. Í henni syrgjum við hann, í minningunni sem við eignum meðan við lifum.

En harmur má ekki spilla gleði okkar í dag, á hátiðisdegi sjómanna; það hefði ekki verið í anda hans. Að syrgja góðan vin er á vissan hátt það sama og að fagna því, að hafa kynnst honum.

Best heiðrum við minningu Sverris með því að halda við þeim krafti samheldni og áraðis, sem hefur einkennt starfsemi Sjómanna- og vélstjórafélags Grindavíkur og borð um leið vitni um reisn Sjómannadagsins hér.

Megi svo verða um langan aldur. Blessuð sé minning Jóhanns Sverris Jóhannssonar á meðan sjómenn, haf, fiskur og skip verða til við þessa strönd.

Hinrik Bergsson.

Kristinn Reyr:

Sjómanna-dagur

*Stiginn er gamall garpur
úr greipum ægis á land
og hetja ung, sem hnýrir
við höfin tryggðaband.
Stórborg íslensk og útver,
innfjarðar byggðarlag
hefja samstillta hátið
og hylla sjómenn i dag.*

*Um nón er lársveigur lagður
á leiði hins óþekkta manns,
alþjóð saknar og syrgir
sérhvær af bræðrum hans,
er starfsglaður lagði í lófa
landsins svo marga gjöf,
en hvarfi í vitstola hryðjur
og hrannaða djúpsins gröf.*

*I dag sé minningin máttur
til meira öryggis þeim,
sem börðust í hryðjum við bráðan
brotsjó og náðu heim.
Stórborg íslensk og útver,
innfjarðar byggðarlag
njóti yðar um ár fram,
þér Íslands sjómenn i dag.*

Kristinn Reyr.

Um höfundinn

Kristinn Reyr skáld er kominn fast að átræðu, fæddur 30. desember 1914 í Grindavík. Foreldrar hans voru þau Ágústa Árnadóttir og Pétur Jónsson, sem bjuggu á Blómsturvöllum í Staðarhverfi, en fluttu síðan til Keflavíkur 1922.

Kristinn Reyr hefur samið fjölda ritverka, bæði í bundnu og óbundnu máli auch þess sem hann hefur samið lög og er einnig fjölhæfur myndlistarmaður. Hann hefur einnig tekið virkan þátt í félagsmálum og var m. a. einn af stofnendum Staðhverfingafélagsins og sat í stjórn þess um árabil.

Lagið við ljóðið „Sjómannadagur“ er í nótuna heftið „18 söngvar“ eftir Kristinn Reyr, útgefið í Reykjavík 1975. Til gamans birtum við hér stöku eftir föður hans, Pétur Jónsson frá Blómsturvöllum, sem hann orti til sonarins unga.

*Kristinn sæti sonurinn
sakleysinu meður.
Munabliður, mjúk er kinn,
mömmu og pabba gleður.*

Ritnefndin.

INNKAUPADEILD L.I.U. hefur á boðstólum
veiðarfæri til allra hefðbundinna veiða, svo sem:

Togveiða – Netaveiða Línuveiða – Nótaveiða

Innkaupadeildin veitir meðlumum sinum
aðstoð við markaðssetningu a ferskum
fiski í gánum í Englandi, Þýskalandi og
Frakklandi.

LANDSSAMBAND ÍSLENZKRA ÚTVEGSMANNA
HAFNARHÓLVI VIÐ TRYGGVAGÖTU - PO BOX 183 - REYKJAVÍK - SÍMI 81 - 29500 - 17028 - FÓSTFAX 81 - 18056

INNKAUPADEILD

Sævar Gunnarsson:

Sjómannadagurinn 1989

Kvennasveit Þorbjarnar hf.

Ljósm.: Frimann Öl.

Röðrarsveit Kóps GK-175.

Ljósm.: Frim. Öl.

Hátiðarhöldin hófust kl. 14:00 á laugardeginum með skemmtisiglingu á tveimur bátum. Í framhaldi af því eða kl. 17:00 fór fram kappróður þar sem sextán sveitir kepptu. Kvennasveit Þorbjarnarins hf. sigraði í mjög tvísýnni keppni meðal kvennasveita. Af karla-sveitum frá fiskvinnsluhúsunum sigraði Þorbjörn hf. annað árið í röð. Síðast réru skips-hafnir og þar sigraði sveit m/b Kóps GK-175.

Kl. 10:00 á sjómannadags-morgun var safnast saman við sjómannastofuna og þaðan farið í skrúðgöngu að minnisvarðanum við Mánagötu, lagður var blómsveigur að honum og látinna sjómanna minnst. Þaðan var gengið til kirkju og hlýtt á messu.

Landsveit Þorbjarnar hf.

Ljós.: Frim. Öl.

Tómas Þorvaldsson og Sæunn Kristjánsdóttir.

Ljós.: Frim. Öl.

Jón á Verði pH-4, aflakóngur.

Ljós.: Frim. Öl.

SAS SKIPAAFGREIDSLA SUÐURNESJA

KRANALEIGA LYFTARALEIGA

SÍMI 14675

Eftir hádegi var safnast saman sunnan undir húsi Þorbjarnar hf. Formaður sjómannadagsráðs, Björn Gunnarsson, setti hátiðina. Að því loknu steig í pontu Bjarni Pétursson matsveinn á Hábergi GK-199 og flutti ávarp fyrir hönd sjómannna. Því næst flutti ávarp Pétur Antonsson framkvæmdastjóri fyrir Fiskimjöl og Lysi, fyrir hönd útgerðarmanna. Hinrik Bergsson heiðraði aldraða, en að þessu sinni voru það þeir Tómas Þorvaldsson útgerðarmaður og Sverrir Jóhannesson vélstjóri sem þá lá fársjúkur á sjúkrahúsi í Hafnarfirði, og því veitti eiginkona hans, frú Sæunn Kristjánsdóttir heiðrinum viðtöku fyrir hans hönd.

Í framhaldi af þessu voru veitt verðlaun fyrir kappróður frá því daginn áður. Aflaverðlaun fyrir toppinn hlaut Jón Ragnarsson á Verði pH-4 og áhöfn hans. Helga Einarssyni og áhöfn hans voru veitt verðlaun fyrir hæsta skiptaverð á vertiðinni.

Helgi á Hafbergi GK-377 var með hæst skiptaverð.

Ljós.: Frim. Öl.

Ólver Skúlason sýndi tilþrif.

Ljós.: Frim. Öl.

Þá var farið í hina ýmsu leiki svo sem boðhlaup, reiptog, koddaslag og einnig mættu til leiks Dröfn Vilmundardóttir og Gunnhildur Björgvinsdóttir og settu eitt net á pipur, sem þeir Ölver á Geirfugli og Jóhannes á Kóp síðan felldu á tein við mikinn fögnuð áhorfenda.

Á fótboltavellinum lauk svo þessari úthátið með árvíssum fótboltaleik milli skipstjórnarmana og vélstjóra, þar sem þeir fyrrnefndu fóru með sigur af hólmi og Ölver Skúlason lýsti keppninni af sinni alkunnu snilld. Um kvöldið var dansleikur í Festi þar sem stiginn var dans fram á nött.

Sævar Gunnarsson.

Útgerðarmenn!

Fóðrum kraftblakkar og þríplexkefli fyrir loðnu- og síldarbáta. Fóðrum einnig dráttarkalla fyrir línubáta.

Gúmmísteypa P. Lárusson

Hamarshöfða 9, 112 Reykjavík, sími 674467

Þorsteinn Gíslason:

Heillaóskir til íslenskra sjómanna

Í dag er hátið sjómanna og sjávarútvegsfólks. Öll þjóðin fagnar sjómannadeginum með hátiðahöldum um land allt. Fátt hefur orðið sjómennsku og siglingum meir til framdráttar en tilkoma sjómannadagsins fyrir 52 árum. Við, sem munum upphafið, hugsum með virðingu og þökk til brautryðjendanna. Þeir settu markmiðið hátt og hafa fylgt því með reisn og sóma. Að gera sjómannadaginn að sameiningartákni íslenskra sjómanna í verki og í huga alþjóðar.

Áhrif sjómannadagsins verða seint metin né fullþökkuð. Hátiðahöldin í hinum ýmsu útgerðastöðum eru eslaust mörgum þáttakendum minnisstæð. Þau eru á vissan hátt uppskeruhátið að lokinni vetrarvertið. Þar skiptist á gleði og alvara er við minnumst afreka og þeirra er félle.

Ómetanlegur er sá stuðningur sem dagurinn hefur veitt öryggismálum og Slysavarnafélagi Íslands, sem með sínu merka starfi hefur lyft því Grettistaki að vakið hefur aðdáun bæði hérlandis og erlendis, þegar horft er á árangur og uppbyggingu félagsins.

Hverjum einasta Íslendingi ber skylda til að styðja af alhug hvort það mál sem stuðlar að auknu öryggi og bættum slysavörnum bæði á sjó og í landi. Þótt slysum hafi fækkað á sjó eru þau alltof mörg og því miður of oft vegna mannlegra mistaka og

andvaraleysis. Því ber að þakka störf slysvarnaskólans og aukna fræðslu á vegum Slysavarnafélagsins, þar sem markmiðið er að fræðslan nái til allra sjómanna landsins.

Einlæg ósk okkar allra er, að sú athugun sem nú fer fram í sambandi við að fá í notkun fullkomna björgunarþyrhu, leiði hið allra fyrsta til þess, að þau mál fái farsæla lausn.

Eftir að hafa upplifað þau frækilegu afrek sem áhafnir þessara tækja hafa unnið við björgun getur íslenska þjóðin ekki verið þekkt fyrir annað en að taka höndum saman, svo enginn stjórnandi þurfi að standa frammi fyrir vali á lífi eða dauða sinna manna. Þarna er um að ræða þau verðmæti og þær afleiðingar sem aldrei verða bætt né metin til fjár.

I góðu árferði, þegar allt leikur í lyndi hættir okkur við andvaraleysi. Þegar núverandi stjórnkerfi fiskveiða var tekið upp, varð mörgum okkar, sem ábur tókum þátt í óheftri sókn harla ónotalega við er við skynjuðum afleiðingar þeirrar miklu tæknivæðingar skipa, búnaðar og veiðarfæra, sem leiddi af sér það aukna sóknargetu flotans, að auðlindin varð of lítil handa þeim sem afnotaréttinn eiga.

Á þessu sviði þarf líka að beita slysavörnum svo þáttakendur megi una ánægðir við sitt og geti lífað í sátt við umhverfið. Þá fyrst öðlumst við það að sem birtist í

Aflaskipið Jón Kjartansson SU-111, annar i röðinni með því nafni, sem Þorsteinn Gíslason var skipstjóri á.

Ljósmynd: Snorri Snorrason.

hverju því starfi sem unnið er af heilum hug og veitir ánægju.

Umgengni allra auðlinda krefst aðgæslu og varúðar. Hafandi það í huga og vitandi að brátt fyrir allt leyast viða möguleikar í veidum, vinnslu og sölu afurða, þá getum við aðhent erfingjum okkar fjöregg þjóðarinnar með góðri samvisku.

En auðurinn mesti leynist í manninum sjálfum og gildi hans, því hver einstakur byggir upp lífskraft þjóðarinnar með heildinni bæði likamlegan, andlegan og siðferðilegan.

Og meðan mannlif heldur áfram á Íslandi gilda orð hinna forn Rómverja sem óskráð lög okkar: „*Navigare necesse est.*“ „Það er nauðsynlegt að sigla.“

Íslenskir sjómenn!

Til hamingju með daginn.

Þorsteinn Gíslason.

Óskum öllu verkafólki
til lands og sjávar til
hamingju með daginn

Baðhúsið
við Bláa lónið

Guðmundur Sv. Ólafsson:

„Saga af sjónum“

Próun og framfarir í útgerð báta

Fyrir nokkru var ég beðinn að rita grein fyrir Sjómennadagsráð i Grindavík, um þróun skipa sem ég hef verið sjómaður og skipstjóri á, sjósókn, vinnuaðstöðu um borð í skipunum og þær breytingar sem þar hafa orðið hin síðari ár.

Ég hóf sjómennsku árið 1968 þá 16 ára gamall unglingu.

Aðdragandinn að því að ég gerði sjómennsku að starfi minu var sá að faðir minn hafði nýlega fest kaup á 40 lesta trúskipi, sem

hann gerði út á togveiðar og bauðst mér skipsrum þar.

Fyrsta árið sem ég var á sjó var eingöngu verið á togveiðum, en eins og flestir þeir sem leggja stund á sjómennsku héðan vita, þá er haust og fyrri partur vetrar erfiður til sjósóknar á togveiðum fyrir þessa stærð skipa, og var því verið á línu- og netaveiðum á haust- og vetrarvertið eftir þetta fyrsta ár, fiski- og humartrolli á vorin og sumrin.

Árið 1971 ákvað ég að fara í Stýrimannaskólan og fékk inn göngu þá um haustið. Nokkru ádur en ég fór í skólann var ég í afleysingum á bát héðan, sem het Arnarfíringur II. Hann var þá nánast nýr, 120 tonna stálskip í eigu Arnarvikur hf., sem starfandi er hér, en var þá í eigu annarra aðila.

Mikil voru umskiptin að því er varðaði aðbúnað fyrir áhafnar meðlimi frá því að koma af 30-40 ára trúskipi, á nýtt stálskip.

Að því er viðkom veiðarfírum og vinnu á afla og frágangi á honum þá var ekki mikill munur, en þó hafði eldra skipið eitt framfyr það nýja, en það var að á því eldra var visir að skutdrætti, þ. e. a. s. toggálgar voru sitt hvoru megin, aftast á brú, en síðutog var á því nýja, með öllu tilheyrandi að taka i og slá úr blökk, en skutdráttur var mun þægilegri, enda eru öll skip útbúin þannig í dag.

Þegar ég er í Stýrimannaskólanum þá festum við faðir minn saman kaup á 70 tonna trúskipi og gerðum út saman til ársins 1976. Var útgerð sú með sama hætti og á eldra skipi föður míns, var þróun hægfara á bátum, en skuttagarábylting var þá í algleymi, en ég tók ekki þátt í henni, heldur hélt ég mig á bátunum.

Árið 1976 næð ég sem stýrimann á Dagfar P.H. til sildveiða í Norðursjó og hér heima. Ekki

Gylfi, aður Valbjörn frá Ísafirði, var smiðaður í Noregi 1928. Olafur Sverrisson keypti hann í september 1968. Báturinn sökk í ágúst 1971.

hafði ég verið á nótaveiðum ádur en líkaði vel við þær. Allur að hjá okkur sem fíkkti í Norðursjó var ísaður í kassa og seldur á markaði í Danmörku. Voru þetta trékassar og gekk á ýmsu við að landa þeim, handföng duttu af, fjalir fóru úr botni o. fl. Einnig kom það fyrir þegar verið var að handla langa kassana um borð eða úti á rúmsjó að menn misstu þá í kappinu við að koma þessu á sinn stað, svo að þeir brotnuðu og urðum við þá að skipta um fjalir í þeim — fuku þá ýmis orð, en við í áhöfnum sildarskipanna urðum að kassa alla sild, vegna þess að allt fór á markað erlendis og það var skilyrði fyrir því að fá leyfi hér heima fyrir sildveiðum. Þetta gat verið heilmikil og erfið vinna, sérstaklega í lest.

Um áramótin '76-'77 fórum við á loðnuveiðar og vorum við á þeim fram í byrjun apríl, en þá var farið á net. Um sumarið var farið með Dagfarar P.H. í breytingar í Danmörku og um haustið '77 réð ég mig sem II stýrimann á Hrafn Sveinbjarnarson G.K. 255 á loðnuveiðar, var ég þar einungis í 3 vikur en mér bauðst skipstjórn á þóri G.K. og var ég skipstjóri á honum fram til áramóta '77-'78 en þá ákváðu eigendur hans að selja hann.

Um áramótin '77-'78 réði ég mig sem stýrimann á Hrafn Sveinbjarnarson III á netaveiðar. Vorum við á netum fram í byrjun júní að Hrafn Sveinbjarnarson III fór í vélaskipti og útgerð þess skips, Þorbjörn hf., ákvað að kaupa skip úr Keflavík og gaf því nafnið Sigurður Þorleifsson G.K., 140 tonna nýlegt stálskip og ákváðu að fela mér skipstjórn á því, var ég með það skip samfleyst í ellefu og hálfu ár, en um síðustu áramót skiptu eigendur Þorbjarnar hf. á því skipi og frystitogarum Snæfelli E.A. og gáfu því nafnið Hrafn Sveinbjarnarson G.K. en eldri Hrafn Sveinbjarnarson G.K. fík nafnið Sigurður Þorleifsson G.K. og er ég skipstjóri á honum í dag.

Á þeim tíma sem ég er skipstjóri á eldri Sigurði Þorleifssyni

Sigurður Þorleifsson GK-256 var keyptur til Grindavíkur í júní 1978, en seldur í janúar 1990. Skipstjóri: Guðmundur Ólafsson. Eigandi: Þorbjörn hf.

Ljósmynd: Snorri Snorrason.

varð algjör bylting á skipum og veiðarfírum. Til gamans má geta þess að blýteinn var nýtilkominn við netaveiðar þegar ég byrja skipstjórn, síðan kom flotteinn við sömu veiðar, netaafdragari sem létti miklu fargi af skipstjórnarmönnum í sambandi við slysa-hættu við spilið, útsláttaröryggi á afdráttarspili við net. Blóðgunarkassar voru settir á dekk sem auðveldaði meðferð og blóðgun á fiski sem fíkkti í veiðarfærin. Kör voru sett í lestar skipa. Varðandi aðbúnað þá voru skipin yfirbyggð og lengd þannig að áhöfn á dekki var nánast óháð veðri. Skipin voru einnig gjör-breytt til togveiða, settar voru skutrennur, grandaraspil, móttaka á dekk og fjarstýringar á togspli, allt auðveldað þetta vinnu áhafnar og jók á öryggi hennar. Varðandi togveiðar þá þróuðust hin svokölluðu kargatroll frá því að vera með þungum og erfiðum járnþobbingum í svokallaðan „Færeying“, sem var gjörbylting fyrir bátana, þeidi veiðilega sem veiðarfæralega, en þau eru með færilegri og lettari fyrir þessa stærð af skipum og enn heldur þróun áfram á veiðarfírum sem við fylgjumst vel með, enda er svo komið í dag að sifellt fleiri bátar eru gerðir út mest allt árið á togveiðar. Eins og áður sagði er ég nú með annað og meira skip með sama nafni og áður hjá sömu út-

gerð, sem stundar togveiðar á þeim árstíma sem ég var með eldra skipið annars á netaveiðum. Ádal umskiptin eru þau að nú er verið að heiman í lengri eða skemmmri tíma á þeim árstíma sem annars hefði verið farið á sjó að morgni og komið í land að kvöldi. Þetta eru mikil viðbrigði, ekki vegna veiðanna sem slikra, vegna þess að ég hef verið á togveiðum á hverju sumri, heldur vegna fjarveru frá heimili og fjölskyldu á vetrarvertið. Ég er nú búinn að aðlaga mig þessum breytingum og einnig fjölskyldan. Umskiptin felast einnig í því að nú er aðinn forunninn um borð, þ. e. a. s. pækilsaltaður, en endanlegur frágangur fer fram í húsum fyrirtækisins í landi.

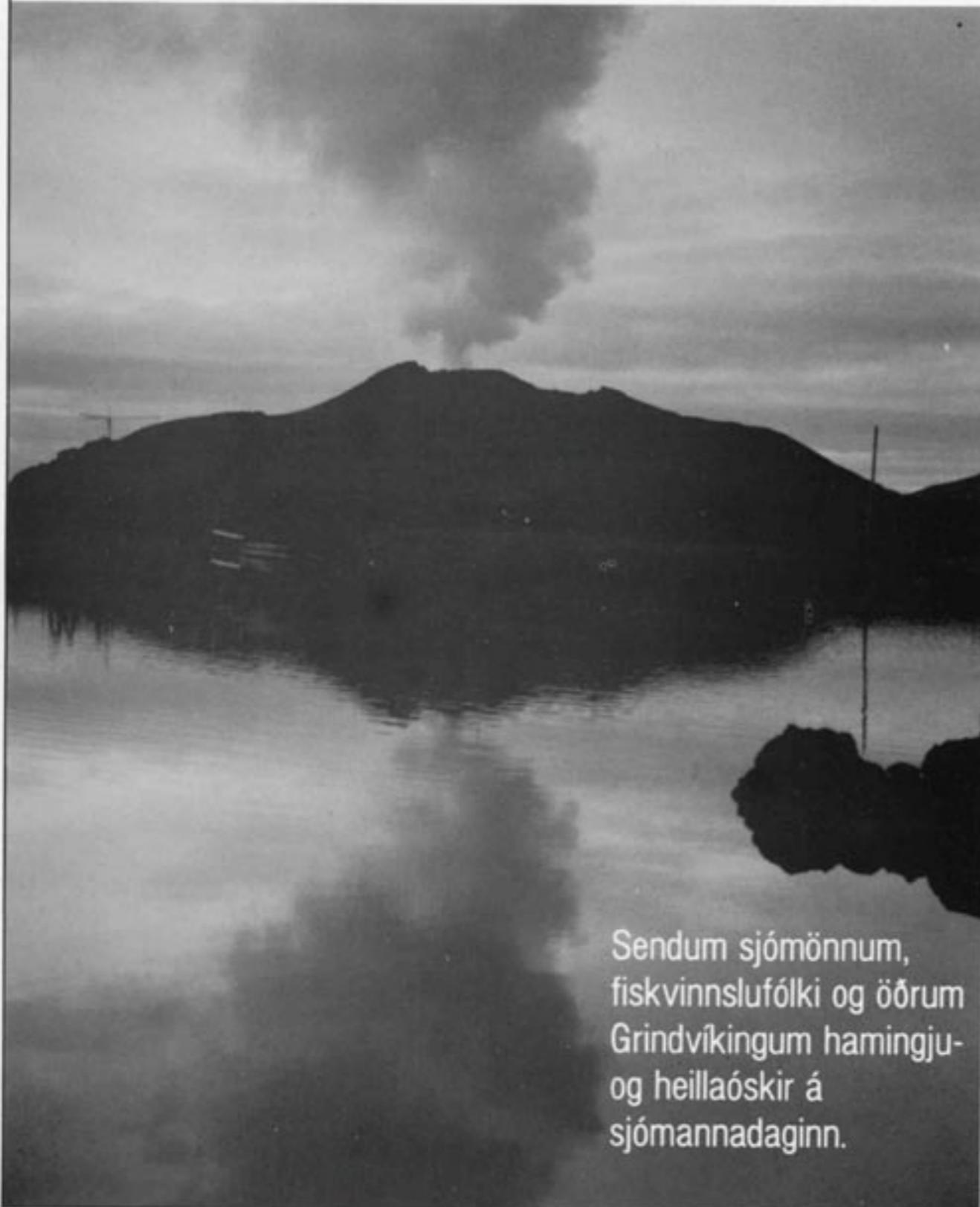
Útgerð í dag er frek á fjármagnskostnað o. fl. því samfara, er þessi vinnsla um borð því tilraun hjá eigendum að ná þeim kostnaði niður, en jafnframt að hafa vinnu fyrir fólk í landi. Mikil vinna er oftast á sjónum hjá okkur, en ég hef verið þeirrar gæfu aðnjótandi að hafa góða áhöfn, gott skip og góða útgerðaraðila, þegar þetta helst í hendur þá ganga hlutirnir vel. Með þetta í huga fær ég sjómönnum, útgerðaraðilum og fjölskyldum þeirra bestu kveðjur með ósk um farsela og fengsela framtíð.

Guðmundur Sv. Ólafsson.

SPARISJÓÐURINN
— Grindavíkurútibú
— Sími 68733

Afgreiðslutimi:
Mánudaga—föstudaga
kl. 9,15—16,00.

Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju-
og heillaóskir á
sjómannadaginn.

*Magnús Hafliðason á Hrauni
(1891–1983), reri yfir fimmtíu
vetrarvertiðir á áraskipum og
trillum sem háseti og síðar for-*

*maður. Viðtalið við Magnús,
sem hér fer á eftir, tók Ólafur
Rúnar Þorvarðarson árið 1972.*

Ólafur Rúnar Þorvarðarson:

„Blálogn eða barningur“

Dagstund með Magnúsi á
Hrauni

Það blæs kuldanjóður inn yfir ströndina af hafi. Þórkötlustaðahverfið í Grindavík er í vetrarbúningi, kólgugráir útsynningsklakkar á lofti og jörð alhvít. Þegar litast er um af hæðinni austast í hverfinu, blasir við fjallgarðurinn í austri, Húsafell og Hálsarnir og Festarfjall fyrir botni Hraunsvíkur. Niðri við sjóinn, þar sem úthafsaldað svarrar á brimsorfnum hleinum, stendur bærinn Hraun, en þangað er einmitt ferðinni heitið, til þess að heilsa upp á Magnús Hafliðason, eða Magnús á Hrauni, eins og hann er oftast nefndur í daglegu tali.

— — —
„Þú ert fæddur hér á Hrauni, Magnús?“

„Já, ég er fæddur 1891 og hér hef ég verið alla mina tíð.“

„Það er margt, sem á daga þina hefur drifist, og þú kannt frá ýmsu að segja, veit ég. Hvernig var nú umhofs hér í þinni bernsku?“

„Það var ósköp svipað því sem nú er, nema hvað sjórinn hefur

gengið dálitið á túnið. Það var á tímabili rétt eftir aldamótin, sem það komu þessi stóru flóð á hverju ári.“

„En það hefur verið öðruvisi húskipan hér þegar þú manst fyrst eftir þer?“

„Já, ég man nú fyrst eftir tveim baðstofum, en húsið sem var hér á undan þessu, var byggt 1898 og það þótti stórhýsi þá. Þar áður var hér torfsær.“

„Hefur alltaf verið tvibýli á Hrauni?“

„Já, það hefur alltaf verið tvibýli á jörðinni, en svo voru hér líka tómthús.“

„Var ekki sjórinn stundaður af kappi?“

„Jú, allan ársins hring. Það var alltaf lent hér í vörinni utan verðið og yfirleitt frá sumarmálum. En svo var verið frammi í „Nesi“.“

„Og var það ekki erfitt?“

„Það þætti eflaust núna. En þá heyrði ég nú aldrei neinn tala um að það væri erfitt.“

„Hvernig var að lenda í vörinni hér fyrir neðan?“

„Það var oft mjög erfið lend-ing.“

„Kanntu að segja frá einhverju í því sambandi?“

„Ja, eiginlega var ég aldrei með í því að vera á skipum, sem hlekktist á hér. En það var eitt sinn, að þeir fóru að vitja um skötulóð, faðir minn og nokkrir menn af bæjunum hér í kring með honum. Ég var þá staddur austur í Krýsuvík. Lá þar á greni. Það var vatnsdauður sjór, og þá var oft lent í Bótinni, sem kölluð var, því þar þótti betri setningur en í vörinni. Þá var alltaf sett á bökum. Nú, þeir fóru að ræða það sín í milli á hvorum staðnum þeir ættu að lenda, og vildu fleiri fara í Bótina upp á setninginn. En þarna eru tveir klettar, sem róa varð á milli, og þeir voru víst komnir langleiðina, þegar það kom smá fylling, sem þeir sögdu að hefði nú eiginleg ekkert verið, en hún var samt nóg til þess, að báturinn fór

upp á annan klettinn. Hann fyllti og sökk þarna á augabragði. Þeir sáttu allir á þóftunum, og sjórinn náði þeim upp undir hendur, þegar báturinn tók botn. Þeim varð nú samt ekkert meint af, en sumir töldu að þeir hefðu verið búnir að setja nokkru fyrr, hefðu þeir lent í vörinni. Já, lendingin var slæm.“

„Þú hefur byrjað ungar til sjós, Magnús?“

„Já, ég byrjaði að stunda sjó innan við fermingu.“

„Manstu fyrstu sjóferðina þína?“

„Ég man hana vel. Hún var nú ekki löng. Faðir minn fór með okkur því braðurna hérra út í „þarann“. Ég var þá á sjötta árinu og dró sex fiska. Nú, upp frá því fékk maður að fara með einn og einn röður á sumrin.“

„Varstu nokkuð sjóveikur?“

„Já, mikið. Ég svaf oft góðan dýr og það væran svefn á sjónum, ofan á fiskinum, verjulitill og jafnvel verjulaus, með eitt skinn bundið framan á mig, og það hefur nú sennilega viljað hallast. Og það segi ég alveg satt, að fyrst þegar ég kom upp úr bátnum, þegar komið var í land á kvöldin, þá gat ég varla staðið. Ég var allur dofinn eftir að vera búinn að liggja ofan í austrinum allan daginn. En alltaf ef vart varð fiskjar, þá fór ég að reyna að renna, og ég dró oftast nær þegar ég renndi. Og þess vegna var nú rekið á eftir mér. En sjóveikin var lengi viðloðandi.“

„Var ekki mikið af „frönsrum“ hér á þeim árum?“

„Ja, þeir voru nú um það bil að hverfa af miðunum, fyrst þegar ég byrjaði að róa. Ég man, að fyrstu vertiðina sem ég réri, þá voru nokkrar franskarskútur hér á þessu svæði.“

„Fóruð þið um borð i þær?“

„Ekki eftir að ég fór að róa, en þeir höfðu oft viðskipti við „fransarana“ hér áður, sjómennirnir.“

„Þú varst lengi formaður á áraskipum, Magnús.“

„Já, svo átti vist að heita, nokkrar vertiðir.“

„Lentuð þið ekki oft í hrakningum á þessum skipum?“

„Ég get nú varla sagt það. Við lentum þó í hrakningsveðrinu 24. mars 1916. Þá rerum við á fimmtímanum um morguninn og vorum ellefu á. Skipið var tiróinn áttæringur. Veðurúlit var gott þegar róið var. Það var logn og bliða og búið að vera svo lengi. Við lögðum línum nokkuð djúpt hér fram af og byrjuðum fljótlegra að draga. Þegar við áttum eftir eitt bjóð, skall yfir eins og hendi væri veifad, voðaveður af norðri með brunagaddi. Það hefði verið hvitur sjór af logni, en breyttist í skafning um leið og veðrið skall á. Nú, línum slitnaði fljótlegra og við fórum að berja vestur með landinu og inn, og það gekk nú ágætlega hjá okkur. Við náðum landi vestur í Staðarhverfi síðar um daginn. Það var í þessu sama veðri, sem fíðar skipshafnir héðan björguðust um borð í kúter Esther.“

„Já, hann hefur orðið mörgum þungur röðurinn þennan dag.“

En hvað þótti gott að fá i hlut yfir vertiðina?“

„Það þótti gott að fá svona sex til sjó hundruð til hlutar. Þá urðu menn að bera fiskinn á bakinu upp úr bát, en það var nú ekki verið að setja svoleiðis lagað fyrir sig og þótti bara gaman þegar vel fiskaðist.“

„Það hafa orðið miklar breyttingar á farkostum á þinni tið?“

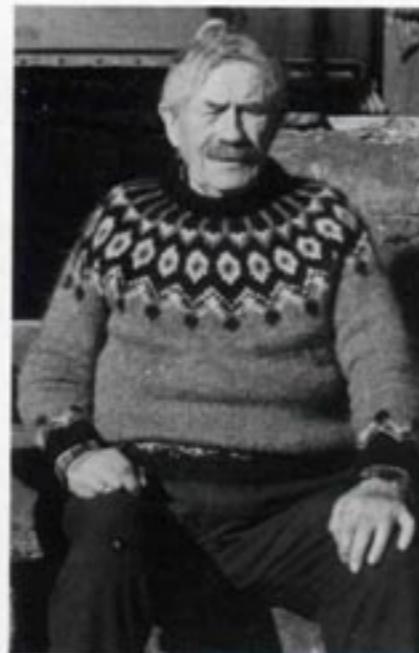
„Já, þær hafa orðið miklar. Fyrst voru það áraskipin, síðan komu trillurnar og þá var farið að nota spil við að setja, og svo núna þessi stóru skip. Ég hef nú annars litið af þeim að segja. Þó fór ég eitt sinn túr á togara, Sereso hét hann og var gerður út frá Hafnarfirði af Hellyersbraðrum.“

„Óg hvernig líkaði þér þar?“

„Alveg prýdilega, en ég segi fyrir mig, að ég saknaði alltaf árárskipanna, þó erfitt væri að vera á þeim. Það var afar skemmtilegt að vera á áraskipi með góðum mannskap.“

„Það hafa oft strandað skip hér á Hraunsfjörum, Magnús?“

„Já, eiginlega man ég nú eftir þrem regulegum ströndum. 9. maí, 1926, strandaði hér skúta,

Magnús Hafliðason á Hrauni.
Ljós.: Ólafur Rúnar.

kúttar Hákon. Þá var norðan kaldi snemma um morguninn og auðjörð, en á niunda tímanum skall hann á með blindöskubyl svo það sá ekki handaskil. Um hádegi var snjörinn orðinn svo mikill, að það var varla hægt að komast um jörðina. Það er tangi hérra fremst við túnið sem heitir Skarfatangi. Þar strandaði skútan, en við sáum ekki seglin á henni fyrir en klukkan sjö um kvöldið, bylurinn var svo svartur. Um hádegisibilið kom hingað maður, sem hafði verið að huga að kindum. Hann hafði gengið með sjónum, kvaðst hafa orðið var við óvenjulega mikið brak við tangann og svo virtist sem þar væri skip. Þá höfðum við ekki orðið vör við neitt og vissum ekkert um þetta. Það var nú farið að athuga þetta nánar, en við sáum ekkert til manna, þegar við komum þarna að. Seint um kvöldið fréttum við svo, að skipsbáturninn hefði lent úti á Reykjanesi og öll áhöfnin komist þar á land.“

Svo strandaði hér franskur togari, Cap Fagnet, í mars 1931. Ég man vel eftir því. Ég vaknaði við að það var „þípt“ heldur sterkelega klukkan að ganga fjögur um nóttina. Nú, ég leit út, og sá þá uppljómað skip þarna við tangann. En þar sem ég þekkti nú vitavörðinn hér, þá rauk ég út að glugganum

aftur þegar ég var kominn í annan sokkinn, til þess að athuga hvort það hefði slokknað á vitanum. En það fyrsta sem ég sá, var vitaljós-ið, sem „blossaði“ framan í mig, og ég varð nú eiginlega ánaegður yfir að ekki yrði hægt að kenna því um, að drepið hefði á vitanum.“

„Hvernig var veðri háttar?“

„Það var dálítill landsynningsdumbungur, en vitarnir sáust báðir. Og þeir hafa bara verið eitt-hvað annað að hugsa. En svo var nú náð í mannskap og björgunarteki, og það gekk ágætlega að skjóta linu um bord og bjarga mönnunum. Hann lá flatur fyrir og það var stutt út í hann. Ég geri ráð fyrir, að ef hann hefði lent lengd sinni norðar, þá hefðu allir komist þurrum fótum í land upp á tangann, því þar er svo aðdjúpt. En þetta var i fyrsta skipti, sem notuð voru fluglinutæki við björgun hér á landi.“

„Nádist þessi togari á flotastur?“

„Um kvöldið sást aðeins astur-mastríð upp úr sjónum og morguninn eftir var ekkert eftir af honum nema brakið í fjöranni. Hann fór alveg undir eins í mask.“

„Það hefur verið talsvert brim?“

„Nei, það var ekki mikið. Ja, svona svaði dálítill, engin aftök. Ég held að hann hafi hlotið að vera mjög ónýtur. En það er auðvitað þungi mikill þarna.“

„Og var mönnunum öllum komið í hús hingað?“

„Já, þeim var öllum komið hingað, 38 mönnum.“

Breski togarinn Lois strandaði svo hér á Vondusfjörum, sem kölluð er, 6. janúar 1947, og þá var brim. Ég held, að það hafi verið eitt allra mesta brim, sem ég hef séð. Það var aftaka veður um nóttina, alveg hrein aftök. Hann lyndi klukkan eitt um daginn, en þá var farið að falla inn á tún, þó ekki væri nema hálfallinn sjór. Svo varð nú litið úr því fyrir það að það lyngdi. Um kvöldið, þegar stulkurnar voru á leið til mjalta, sáu þær ljós þarna austur frá á stöðugri hreyfingu. Mér varð nú hálfs hverft við, þegar ég heyrði

Kom björgunarsveitin fljótlegra á vettvang?“

„Meðan þessu fór fram, höfðu björgunartækin verið sett á bíla og kallaður saman mannskappur, og hann kom fljótlegra á strandstað, eftir að ég hafði látið vita hvers ég varð visari. Það gekk vel að skjóta linu út í skipið, en það var ekki hægt að festa hana í landi vegna þess hve mikil hreyfing var á skip-

Magnús á Hrauni við bát sinn í Hraunsfjörum, nýkominn úr róðri.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

inu. En það var nægur mannaflit til þess að halda í endann. Mennirnir voru allir í brúnni og urðu að sæta lagi til þess að komast fram á hvalbakinn þar sem líflínan var bundin. En klukkan tólf á miðnaði voru þeir komnir hingað heim, fimmtíðan, svo þetta gekk fljótt fyrir sig.“

„Var öllum bjargað?“

„Öllum nema skipstjóranum, — hann drukknadi. En að togarinn skyldi komast inn úr brimgarðinum, því var ég mest hissa á. Þeir sögdu, að hann hefði fengið á sig tvö stóra sjói, áður en hann strandaði, og mér þótti það ekkert undarlegt.“

„En var skipið lengi þarna í fjörunni?“

„Já, það var lengi. Mörg ár. Það var að lokum skorið í sundur um miðjuna, og tekinn úr því ketillinn.“

— — —

„Hvað um refaveiðar, Magnús. Þú hefur lagt mörg dýrin að velli?“

„Óg já, þau eru orðin nokkuð mörg. Ég gæti trúð nálað hundrað fullorðnum.“

„Förstu alltaf einn til grenja?“

„Nei, við vorum yfirleitt tveir saman, oft í Krýsuvíklandi og svo hér í hraunum.“

„Hún hefur oft verið ströng, útvistin?“

„Já, við hrepptum oft vond veður og eitt hið versta á þjóðhátiðar-

deginum 1944. Við lágum þá í tjaldi suður á Reykjanesi. Þar var ekki hægt að tjalda á öðru en klöppum og sandi og rokið reif tjaldið ofan af okkur hvað eftir annað, þar til við bárum grjót að því. Þá hékk það nú uppi, og við léturnum fyrirberast í því um nótina. Ég skaut læduna um kvöldið, og þá var gott veður, en um klukkan tvö um nótina heyrðum við i refnum, og ég tók byssuna, og skaut hann út undan tjaldskörinni, hálfur upp úr hvílupokanum. Síðan hljóp ég á sokkaleistunum og sótti hann, og við hreyfðum okkur ekki úr tjaldinu það sem eftir var nætur, það var alveg ófært veður. Það var ofsaveður af landsuðri og slagviðri að sama skapi. Svo batnaði nú veðrið dagnn eftir, og þá tókum við okkur upp og héldum heim.“

— — —
„Hefurðu orðið var við huldfólk?“

„Nei, ekki get ég sagt að ég hafi orðið var við það?“

„En drauga eða eitthvað þess háttar?“

„Nei, ekki þannig að neitt sé á því að byggja.“

„En eitthvað hefurðu þó orðið var við?“

„Ja, það getur varla heitið. Það var eitt sinn, að ég var á leið úr Keflavík seinni hluta dags, nálægt sumarmálum. Ég hafði farið þangað til þess að sækja sild. Það var glaða sólskin og bliðuveður. Þegar ég kom upp úr hrauninu norðan við Svartsengi, sá ég allt í einu hvar kona með snjóhvítan böggul gekk spölkorn á undan mér. Ég man, að ég fór að dást að bögglinum, hann var svo skinandi hvítur, en mér þótti þó undarlegt að ég skyldi ekki hafa séð til hennar upp hraunið. Ég var með hest, svo að ég ákvað að reyna að ná henni og athuga hvaðan hún væri. En það var þarna gildrag, sem gatan lá yfir, og þar hvarf hún ofan í. En hún kom ekki upp aftur og ég sá hana ekki eftir það.“

— — —
„Þetta hefur verið huldukona.“

„Ja, ég skal ekkert um það segja, en þetta er nú það eina, sem ég hef séð af þessu tagi.“

— — —
„Þú hlýtur að hafa kynnst mör gum sérstaðum mönnum á lífsleiðinni, Magnús?“

„Og já, þar mætti nú til dæmis

nefna Einar póst og Símon Dalaskáld og marga fleiri.“

„Hvernig bar fundum ykkar Símonar Dalaskálds saman?“

„Það atvikaðist þannig, að ég var fenginn til þess að fylgja honum austur í Krýsuvík. Hann var þá á ferð hér og hafði gist hjá Einari kaupmanni í Garðhúsum. Ég var um tvítugt þegar þetta gerðist. Austur í Krýsuvík var talin fjögurra stunda lestargangur úr Grindavík og á leiðinni áðum við hjá Drykkjarsteini. Þá kastaði skáldið fram þessari visu, og ég held að hún hafi ekki birst áður:

Drykkjarsteinni við þorstans þraut, bráfalt gleður rekka.

Hefur mórgum geira-gaut, gefið vatn að drekka.

Þessi voru nú kynni míni af Símoni Dalaskáldi.“

— — —
Það þarf kjark og elju til að bjóða óblíðum náttúruöflum birginn. — Magnús á Hrauni hefur lifað tímana tvenna. Hann er maður ræðinn og fróður, röddin eilitið hrjúf á köflum, en brautseigjan enn sem fyrr. Hann er einn þeirra manna, „sem setja svip á bæinn“.

Vísur um Magnús Hafliðason frá Hrauni í Grindavík.

Eftir Jón Guðmundsson frá Ísólfskála.

Ungur mjög 'ann eflast tók og þá færður var í brók, færð sitt með skerpu skók, skoðaði sagran ýsukrók.

Um morgunstund var módir kysst, mátti 'ann loksns sýna list. Sjö ára hann fékk það fyrst að fara á sjó og draga fisk.

Magnús heill á Hrauni bjó, hafði þar til matar nóg. Sægarpurinn sótti sjó, sild og þorsk úr hafi dró.

Út á sjóinn fór hann fús, við flesta var hann sátt og dús. Hann henti þorski í krappa krús, karlinn var talinn fiskilús.

Gáði hann út á grunnleirinn, gætti að segli og reiða. Síðan heldur höfðinginn hygprúður til veida.

Birtist Mangi í Börunni, brátt skal lagið taka. Veltubrim í vörinni, vel nú mátti stjaka.

Ef af hlunnum örín skreið, öll var föst í sandi um leið. Hjá Manga lyftu bökin breið, brunadí skipið fram um leið.

Þegar Magnús ýtti úr vör átti hann vini nöga, sem af krafti knúðu knör og kunnu vel að róa.

Ill voru ekki orðin hans, oft þó móti blési lands. Sagði 'ann árans ansvitans eða rakals premillinn.

Magnús fékk oft ljúfa leið, löngum þótti snjall á færum. Fljótur til lands því skipið skreið, skilaði ávallt sveinum kærum.

Þó að golan geislist frá og gæfi stöðugt bátinn á, yfir þéttist aldan há; alltaf tókst þó landi að ná.

Höfðinginn á Hrauni bjó, hann af krafti sótti sjó. Afla säll á öngul dró, alltaf talinn fiskikló.

Það var eitt hans mesta mok, er Mangi réri austur um slok, hankaði upp með líðulok, þá líka brast á húðarok.

Norðan stormur nistings blés. Nú má sjá í vegg til hlés. Happafleytan full sem fes, ferðast mátti vestur í nes.

Jón Guðmundsson.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Ei var 'ann með sorg né sút þó sæist engin branda á Lút.* Hann fékk sér sopa úr kaffikút og keifaði austur á Stórahru.**

Þar var nögan fisk að fá, flyðru væna setti í þá. Inni í bátnum lúðan lá, ljómi skein af hýrri brá.

Hélt af stað á leið til lands, ljúft skreið skel í ránardans. Sveiflaðist stýri í höndum hans, hins happakunna aflamanns.

Sjaldan Mangi í landi lá, ef logn var komið úti á sjá. Ýtti úr vör með bros á brá, brunadí fiskimiðin á.

Ekki æðrast átti hót, oft þó sæi meinid. Engin orðin átti 'ann ljót annað en rakalsbeinið.

Áður fyrr var volk og vos, vinnan bæði strit og tos. Yfir bordum breitt var bros, þó bordað væri fiskitros.

Vosbúdin með vanda fer, varð hann hás og ramur. Enn þó blautur aldrei er, en ósköp litið klamur.

Útgerðarmenn og skipstjórar

Dráttarbraut fyrir allt að 450 þungatonn.
Pantið pláss tímanlega.

Botnhreinsun og málun.

Öll almenn viðhaldsvinna ásamt smiði yfirbygginga og í nrétinga.
Leitið upplýsinga og tilboða.

Skipasmíðastöðin Dröfn h/f

Strandgata 75, 220 Hafnarfjörði. Símar: 50393 - 50483

* Láttur, mið nr. 34 í skrá í miðum á Járngerðarstáðasundi. Klettur á Staðarbergi, vestast, sem er eins og selshaus, átti að bera í Þorbjörn.

**) Stóra Hritsbrún, grunnmið þorketlinga. Hann á að jábra við Skálamælisfell, vestan við það fyrir vestan Selatanga.

Vefsíðarbátar í Grindavíkshöfn 1976

Jósef Ólafur Þúnar

Lyftistöng atvinnulífs

Landsbanki
Íslands

Grindavík - sími 68799

sendir sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn.

Afgreiðslutimi: Mánudaga – föstudaga kl. 9:15–16:00.

Pétur Vilbergsson:

Hvað varð um Mariane Danielsen?

ad nota, flotgallar á mennina um bord og björgunarbátar yfirsarnir. Dælugeta var u. þ. b. 200 l/sekk.

Skipstjóri í ferðinni var hinn góðkunni Grindvíkingur Sigurður Þorláksson frá Vík, en ásamt honum voru í ferðinni Stefán Albertsson vélstjóri, Björn Eiríksson rafvirki og Bjarki Viðarsson, allir úr Vogum og Þórbur Finnborgason úr Reykjavík.

Ferðin til Póllands tók 10 daga og gekk að mestu ásallalaust, en þegar bræla var mest, var veltinguinn svo mikill að bækur ultu fram úr kojum. Komið var til Póllands 12. júní.

Pjöðfélagsbreytingar í Póllandi gerðu það að miklu leyti að verkum að allir samningar gufubú upp, baráttan við pólska kerfið var vandamál sem virtist nær óyfistiglegt, ekki var með nokkrum ráðum hægt að já Póllerjana til að standa við samninginn. Þeir gerðu alla skapaða hluti til þess að halda skipinu og beittu til þess bolabréögum sem tókst að varast.

Ákveðið var að finna sölumann til þess að selja skipið eins og það var þarna á staðnum. Danskur sölumaður fékk skipið í sölumeðferð og endirinn varð sá að norskir aðilar keyptu skipið til þess að gera það upp.

Tóku Norðmennirnir skipið í tog frá Póllandi 8. október, en áræðið var ekki meira en það að

„Ofurhugarnir“ Finnbogi Kjeld og Guðlaugur Guðmundsson.

Ljós.: Frimann Ólafsson.

„Skyldi hún fljóta?“

þeir stoppiðu í Helsingør og þorðu ekki lengra nema gerðar væru virkilegar ráðstafanir.

En áður en þeir fóru frá Pól-landi, urðum við að koma skipinu aftur inn á skipaskrá, vegna þess að það hafði verið tekið af skrá heima á Íslandi strax við strandið. Við þurftum því að gefa því nafn vegna þess að fyrri eigendur í Danmörku vildu ekki að við notuðum sama nafnið áfram, þannig að við nefndum skipið Experience. En Norðmennirnir hugsuðu sér viðgerðina sem vetrarverkefni. Skipið átti að vera tilbúið í apríl

'90 undir nafninu Sun Trader og ef einhver sér skip með því nafni í Grindavík, þá er það Marianne Danielsen.

Eftir að undirritaður hafði þegið kaffi og tekið upp ýmsa af þessum punktum á segulband, þá fór hugsunin að hverfa til baka. Ef lesendur geta hugsað sér hvað hefði getað gerst ef skipið hefði ekki náðst á flot, þá mætti imynda sér að Grindvikingar standi í þakkarskuld við þessa menn.

Hugið ykkur mengunina sem orðið hefði á „sundinu“ og inn í höfnina. Fyrir hönd sjómannadagsblaðsins óska ég þessu fólkI öllu saman heilla í leik og starfi og þakka fyrir þetta afrek.

Virðingarfullst,
Pétur Vilbergsson.

Ljós.: Frimann Ólafsson.

„Jú, vist flýtur hún.“

Ljós.: Frimann Ólafsson.

Gunnar Sigurðórsson:

Stutt kynning á starfsemi tilraunaeldis- stöðvarinnar

Tilraunaeldisstöð Hafrannsóknastofnunar að Stað við Grindavík, hóf formlega starfsemi sína haustið 1988. Hafrannsóknastofnun hefur þó í samvinnu við Íslands lax stundað tilraunir með lúðueldi frá áramótum '85/'86. Þeirri lúðu, sem notuð er í tilraunum í stöðinni, var safnað úr Faxaflóa 1986 og 1987. Meðalstærð lúðunnar við söfnun var um 1,5 kg. Lúðan hefur að mestu verið alin á loðnu og sild við um það bil 7°C hita.

Í þessari grein verður gefið lauslegt yfirlit yfir þá starfsemi sem er í stöðinni í dag. Eftir taldar tilraunir fara nú fram í stöðinni:

- Lúða, þéttleikatilraun.
- Lúða, fóðurtilraun.
- Lúða, hitastigstilraun.
- Lúða, áhrif botnlags.
- Lúða, seiðaeldistilraun.
- Lax, stofnsamanburður.
- Lax, fóðurtilraun.

- Ýsa, tilraun með fisk sem skaðast af völdum veiðarfára.
- Sæcyra, frumathugun á eldi hér á landi.

Lúða, þéttleikatilraun. Tilraunin fer fram í 6 kerjum, sem eru 8 m í þvermál. Tilgangurinn er að kanna áhrif síaukins þéttleika (kg/m^2) á vaxtarhraða lúðunnar. Niðurstöðurnar gefa m. a. til kynna framleiðslugetu pr. m^2 í lúðueldi.

Lúða, fóðurtilraun. Tilraunin fer fram í 6 kerjum, sem eru 3 m í þvermál. Samanburður er gerður á eftirfarandi fóðri: horuð loðna, feit loðna, horuð/feit loðna (gefið á vixl 3 daga í senn), mjúkfóður (f. lax), þurrfóður (f. lax), mjúkfóður sérblanda. Síðan er m. a. gerður samanburður á vaxtarhraða lúðunnar, með tilliti til fóðurnotkunar.

Lúða, hitastigstilraun. Tilraunin fer fram í 6 kerjum, sem

Unnið við að tengja nýju tilraunastöð Hafrannsóknastofnunarinnar inn á sjóðælukerfi Íslands lax hf. Greinarhófundur, Gunnar Sigurðórsson forstöðumaður stöðvarinnar, er til vinstri á myndinni. I baksýn sér til stöðvarinnar.

Ljós.: Kr. Ben.

eru 3 m í þvermál. Samanburður er gerður á eldi lúðu við mismunandi hitastig. Fylgst er m. a. með vaxtarhraða fisksins. Eftirfarandi hitastig eru notuð: 3, 5, 7, 9, 11 og 13°C.

Lúða, áhrif botnlags. Hér er reynt að komast að því hvað áhrif mismunandi litur á botnlagi hefur á lit lúðunnar. Komið hefur i ljós að lúða sem hefur verið á svörtum sandi dökknar á „hvítu hliðinni“. Gerður er samanburður á eftirfarandi botnlögum: hvit skeljasandur, svartur sandur, dökkleit perlumöl og enginn sandur í botni. Einnig var prófað að útloka ljós með því að breiða yfir ker.

Lúða, seiðaeldistilraun. Stærstu og elstu lúðurnar (ca. 8 ára og um 20 kg) eru nú í fyrsta sinn að gefa hrogn. Í ljósi þess var tekin ákvörðun um að hefja rannsóknir á seiðaeldi. Þær rannsóknir eru nú að

Björn Björnsson fiskifraðingur hjá Hafrannsóknastofnun, ásamt Sigurði Alfreðssyni. Unnið við vigtun og mælingu.
Ljós.: Kr. Ben.

hefjast í smáum stil til að byrja með. Óvist er enn með magn og gæði þeirra hrognar sem við fáum í ár.

Lax, samanburðartilraun. Í þessari tilraun er verið að bera saman íslenskan og norskan laxastofn. Athugað er hlutfall af kynþroska fiski í hvorum stofni eftir eitt og tvö ár í sjó. Einnig er fylgst með vaxtarhraða í hvorum stofni.

Lax, fóðurtilraun. Hér er verið að bera saman fóðurgæði. Nánar tiltekið þá er verið að bera saman mismunandi gæði á loðnumjöli, sem notað er í fiskafóður. Fylgst er með vexti og viðgangi fisksins.

Ýsa. Í þessari tilraun er verið að kanna hversu hátt hlutfall af fiski drepst, sem missir slím og

Björn Björnsson fiskifraðingur að vigta lúðu.
Ljós.: Kr. Ben.

hreistur. Niðurstöðurnar eiga að gefa til kynna hvernig þeirri

þýs reiðir af, sem smýgur gegnum möskva.

Sæyra. Í þessari lotu er fyrst og fremst verið að kanna hvernig þessir sæsniglar þrifast og vaxa hér á landi. Sniglarnir koma frá Kyrrahafsströnd Kaliforniu á vesturströnd Bandaríkjanna. Sniglarnir eru aldri á þara í 14–15°C heitum sjó og hafa þeir þrifist vel það sem af er.

Þess má geta að ekki er unnt að veita meiri og nákvæmari upplýsingar um gang þessara tilrauna að svo stöddu. Niðurstöðurnar verða væntanlega birtar síðar af viðkomandi verkefnisstjórum, þegar tilraunum lýkur.

Gunnar Sigurðórsson.

ISBERG LIMITED

TELEPHONE: 0482 225775
TELEX: 592715
TELEFAX: 0482 225875

ISBERG HOUSE
KINGSTON STREET
HULL HU1 2DR

Umboðsaðili fyrir fiskiskip og gáma í Hull og Grimsby svo og loðnuskip í Skotlandi og Shetlandseyjum.
Aðstoðum einnig við útboð og framkvæmd viðgerða og breytinga
Útvegum veiðarfæri og varahluti

HEIMASÍMAR STARFSMANNA:

Pétur Björnsson
Pétur Pálsson
Kristinn Stenton
Vic Morrow

framkvæmdastjóri
afgreiðslumaður skipa
afgreiðslumaður skipa
yfirsölumaður

0482-666702
0482-666077
0652-688598
0482-853251

Viljur þú láta íslenskt fyrirtæki, með íslenska starfsmenn og íslenska hagsmuni í fyrirrúmi, sjá um sölu á þínnum fiski í Englandi, þá hafðu samband við okkur.

**UPPLÝSINGAR UM LANDANIR SKIPA VEITIR L.I.U. SÍMI 29500.
UM GÁMASENDINGAR FÁST UPPLÝSINGAR HJÁ
ÚTFLUTNINGSAÐILUM.**

Formanna-vísur

Úr Mími, sem gefinn var út hér í Grindavík 1936–1939 af Lestrarfélaginu Mími.

Lesendum Sjómannadagsblaðsins látum við eftir að þekkja skip, skipshafnir og formenn eftir vísunum.

Góða skemmtun.

FORMANNAVÍSUR.

Mímir flytur nú nýjar vísur um formenn í Grindavík, þær hafa það sammerkt við fyrri systur sínar, að þær eru varla annað en upptalning á nöfnum, enda tæplega hægt að segja meira, en nafn og heimilisfang og ef til vill bátsnafn í einni vísu; þó getur ef til vill eitt orð vel sagt lýst manni betur en heil langloka illa sögð, vera má og að ýmsum þyki gaman að heyra hreystilega vísu um sig og stjettarbræður sína eða fjalaga og því eru þær settar hér, enda svo frá þeim gengið að þær eiga engan að geta sært eða móðgað.

Hrauns úr vörum hraðsærinn
Hleypir knör á sæmiðin
Magnús ör og aðgætin
Er þar kjörinn skipstjórinn.

Július tíðum hljes á hund
Hleypir viðis út um sund
Heppni frið og hreystimund
Hjálmars prýðir mætan kund.

Pó ýfist sjór á miðin Már
Um morgunsárið tíðum stár
Kristinn frár í heppni hár
Hraustur knár að stjórnvöl gár.

Árni veginn ýsu á
Út frá Teigi keyrir þá
Hans er eigi heppni smá
Hrönn þó geigi og espist lá.

Frá Garðba Jón ei gefur bið
Glaður í sjón að hetju síð
Með heppni gróna um hnýsumið
Honum þjónar kappalið.

Harald mætan þyl um þá
Þeyza ætið Vininn sá
Útum strætin — ýsu blá
Eywinds lætur stöðum frá.

Magnús Búða, byrðing fann
Beita á lúðu friðan rann
Heppnin flúði hvergi þann
Hugum prúða sómamann.

Helgi ætið aflahár
Ægis lætur friðan klár
Þeyza um stræti þorska frár
Þó að væti kvika brár.

Þeir voru heiðraðir 1972. Frá vinstrí: Guðmundur Guðmundsson, Ísólfsskála; Július Hjálmarsson, Þorkötlustöðum II; Magnús Haflidason, Hrauni; Guðmundur Benónýsson, Þorkötlustöðum I; Þorsteinn Simonarson, Múla.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Guðmunds kundinn glaða þá
Guðmund sundafáki á
Afla stunda iðju sá
Alma þundinn Hvammi frá.

Hans er sveitin hraust og jöfn
Honum veitast sæmdarnöfn
Guðjón fleytir fleyi um dröfn
Til fiskileita út frá Höfn.

Fetar sporin frægðar hlý
Fiskamori safnar því
Guðmund-borinn Benóný
Best er þorinn sóknum i.

Stefán kunnur kjalarkvon
Keyrir um grunnin lon og don
Þó freyði um og fjúki að von
Fyrir Gunnlaug Stefánsson.

Marel ætið happahár
Hlunna lætur friðan már
Silastræti sigla knár
Seggur mætur aflare fjár.

Við aflastarfið ákafur
Orkudjarfur Sæmundur
Nielsarfi ótrauður
Ótull, þarfur, hugaður.

Halinn prýðir hyggja blið
Um hafið víða í þorskastríð
Árla tíðum, sjaldan síð
Sigurgeir skríður út frá Hlíð.

Greiðir vanda, góðlyndur
Gautur branda friðsamur
Afla að landi oft flytur
Alexander Klemensbur.

Guðmundskundur Karl er þar
Knálega stundar veiðifar
Súðahundi siglir mar
Sniðug mund til skipstjórnar.

Afla metur seggur sá
Sifellt betur gengur þá
Stelli hvetur stift um lá
Stiltur Grjetar Sjólyst frá.

*Sinni fjörgar siglaður
Safnar björg um hvallendur
Er á Björgvin Eiríkur
Af ýtum mörgum losaður.*

*Gunnar borðabirni þá
Brimilsstorðu heldur á
Hreysti orð um hann skal tjá
Hlynur korða Vik er frá.*

*Gunnar bendi ég Ólafs á
Við aðla kendan störfin há
Hvals um lendur hraustur sá
Hæðarenda keyrir frá.*

*Pó aldan veini og ýfist lá
Með unga sveina á báti smá
Baldvin Reyni rennir á
Rostungseyna Vörum frá.*

*Pó svigni reiði sókndjarfur
Sævar leiðum þaulkunnur
Þeysir greiður Pórðarbur
Til þorskaveiða Guðlaugur.*

*Pó faldi hvitu fögur lá
Og froðan spýtist klettum á
Bakka ýtir Óskar frá
Með ýta nýta í veiðistjá.*

*Ágúst braðir þrautseigur
Um þorskasvæði hugaður
Seggur bæði sókndjarfur
Og svo um ræðir fengsamur.*

*Um Jón það sagan segja kann
Sífelt hag sinn bætti hann
Frá Baldurshaga er beita vann
Birni lagar sels um rann.*

*Merki reynir mætur frá
Morgofið Einar veiðistjá
Um byrtingshlein á báti smá
Börinn fleina heldur þá.*

*Guðjón rammur þekkir það
Pó að strammi vindur að
Sigla fram um silahlað
Sævargammi Jóns á stað.*

*Jóns hjá lýðum minnast má
Mastra tíðum fáki sá
Vafinn prýði höldum hjá
Húsa riður Tóftum frá.*

*Siglir viða um selatjörn
Sækir í strið við hafssins börn
Lund með þýða Búi Björn
Á býsna fríðum þóftuðrn.*

— o —

**Kröfuhardir neytendur
velja það besta frá**

66°N
SEXTIÚ OG SEX NORDUR

SJÓKLAÐAGERÐIN HF
SKÚLAGÖTU 51, 105 REYKJAVÍK. SÍMI: 11520

SJÓMENN – ÚTGERÐARMENN!

Eigum ávallt nægar birgðir af

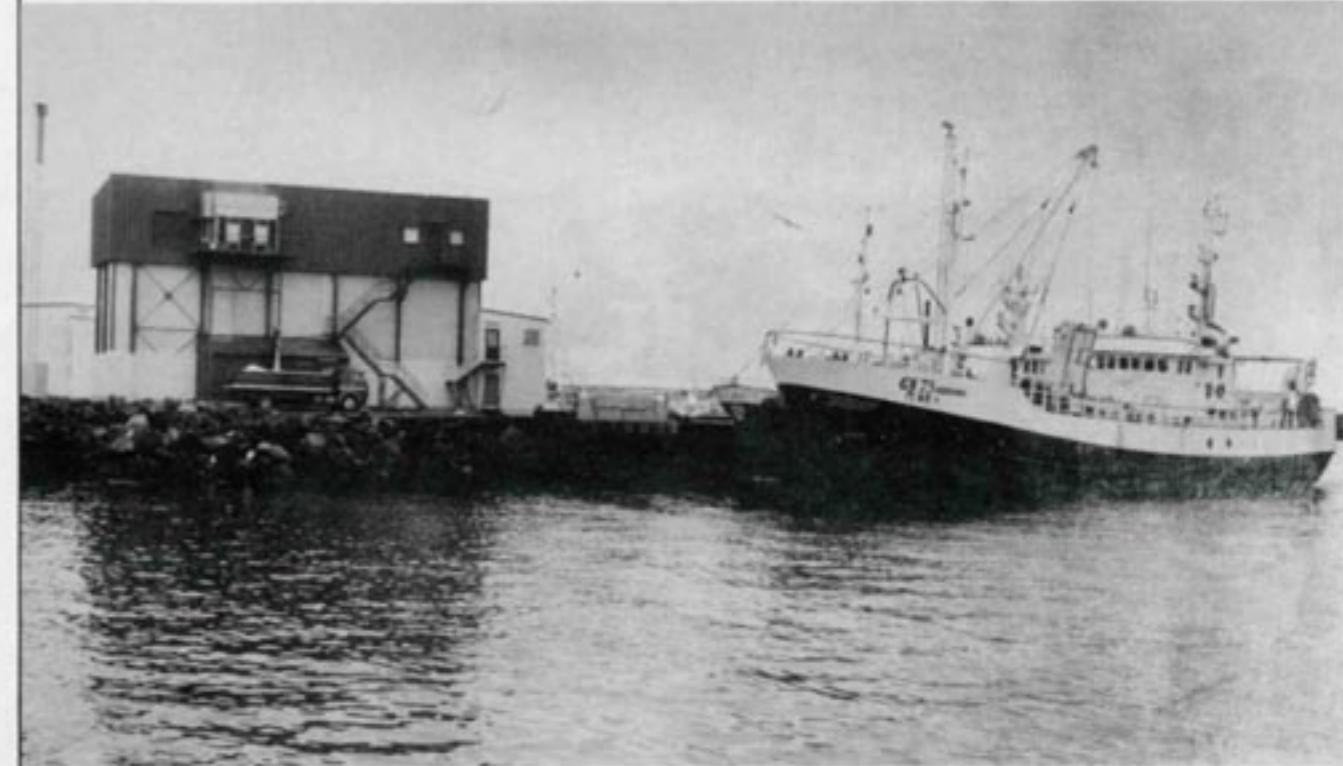
SKIPSTJÓRAÍS

þessum góða frá Ísfélaginu.

Afgreiddur beint um borð, á bilpall eða i aðrar flutningsumbúðir.

Afgreiðslutími 08:00–19:00 alla virka daga nema laugardaga.

Eftir lokun visar símsvari á vakthafandi afgreiðslumann í síma 92-68655.

Óskum sjómönum, útgerðarmönum og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn. Þökkum fyrir ánægjuleg viðskipti.

ÍSFÉLAG GRINDAVÍKUR HF.

Sendum sjómönnum og fjölskyldum þeirra hátíðarkveðjur á Sjómannadegi

Verslunin Bláfell
Möskvi hf.
Apótek Grindavíkur
Mölvík sf.
Eldey hf.
Siglingamálstofnun ríkisins
Hraðfrystihús Þórkötlistaða
Þróttur hf.
Vátryggingafélag Íslands
Verkalýðsfélag Grindavíkur
Víkurberg GK-1

Oliusamlag Grindavíkur hf.
Festi hf.
Grindin hf.
Oliufélagið hf. ESSO
Oliufélagið Skeljungur
Sjómannastofan Vör
Gullvík hf.
Bókabúð Grindavíkur
Hælsvík hf.
Baader-þjónustan hf.
Lifeyrissjóður sjómanna

Björn og Halldór hf. - Vélaverkstæði
Samábyrgð Íslands á fiskiskipum
Hampiðjan hf.
R. Sigmundsson
Vélasalan hf.
Kaupfélag Suðurnesja
Ammundur Backman
Sónar hf.
Vísir, félag skipstjórmarmanna á Suðurnesjum

Fiskmarkaður Suðurnesja
Farmanna- og fiskimannasamband Íslands
Útvegsmannafélag Suðurnesja
VISA ÍSLAND
Verkalýðs- og sjómannafélag Keflavíkur
Vélstjórafélag Suðurnesja
Sölnumiðstöð hraðfrystihúsanna
Alþýðusamband Íslands
Sjómannasamband Íslands
Rafborg hf.
Bakki hf.
Ljósmt.: Hjálmar R. Bárðarson

ÚTGERÐARMENN

VIÐ HÖFUM VÖRUNA
SEM ÞIG VANTAR

GÓÐ VARA Á
GÓÐU VERÐI

HRINGID-KOMID

Porskanet
Flotteina
Blyteina
Víra – tóg
Línur – færi
Garn o.m.fl.

Útvegum flest til togveiða
Allar Hampiðjuvörurnar

Páll Pálsson
S. 689975
Jónas Hallgrímsson
S. 674774

NES

Sími 14934-621140
Austurstræti 6 II hæð
Pósthólf 1731
121 Reykjavík

Verslunin Bárá Grindavík

Ávalt heitar samlokur.
Framleiddar tvisvar á dag.

Kodak
vörur

Blómapottar
i miklu úrvalli
og allskyns gjafavörur
teknar upp daglega.

Mikið úrval af
nýjum fatnaði.

Grindvikingar! –
Grindvikingar!
Hjólavertiðin er hafin.

Tómas Þorvaldsson:

Bjarni Sæmundsson

Bjarni Sæmundsson, fiski- og náttúrufræðingur, var fæddur hinn 15. apríl árið 1867 að Járngerðarstöðum í Grindavík, sonur hjónanna Sæmundar Jónssonar og Sigriðar Bjarnadóttur, ábúenda þar.

Sæmundur var af grónum grindvískum ættum, en Sigriður var ættuð úr Ölfusinu og Flóanum. Í Kaldaðarnesi bjó afi hennar, Hannes að nafni, sagður spítala-haldari þar á staðnum. Það mun hafa verið holdsveikraspítali.

Bjarni segir frá því, að séra Böðvar Þorvaldsson, þáverandi prestur í Grindavík, hafi skírt sig en skömmu síðar fór séra Böðvar að Saurbæ á Hvalfjarðarströnd og tók við prestskap þar (fullsaddur af Víkinni, eins og Bjarni segir frá, þá 73 ára).

Eitt af því er Bjarni segist muna, er ferð með foreldrum sinum út í Litlubót.

Það segir hann frá sinni fyrstu sjóferð en hún var úr Heimavör og yfir í Skókk. (Þær voru síðar nefndar Suðurvör og Norðurvör. Þær eru sunnan og norðan við gömlu bryggjuna beint til sjávar, þar sem Víkurbraut endar). Sú sjóferð tók 2 minútur.

Bjarni segir: „Dálitið ruggaði skipið og leist mér ekki á blikuna. Bjóst við að bátnum mundi hvolfa og sjóferðin, hvað mig snerti, enda

hjá marhnútum á sjávarbotni. Af því var ég ekki hrifinn. Fór nú kjarkurinn út um þúfur og ég að orga af hræslu, svo myndarlega að ég heyri ennþá hljóðin. Ævin-týrið endaði með því að pabbi varð að leggja upp og taka mig á hnæ sér en vinnumaðurinn taka á sig allt erfiðið og róa okkur inn i Skókk.“

Bjarni segir enn fremur: „Lik-lega hef ég verið 5 ára þegar ég kom fyrst á sjó að heita mætti. Það var sumar eins og við alla viðburði sem ég tel merkilega í þessu sambandi. Það var farið með ýsulóð út á fimmugt dýpi og skötulóð áttu þeir nokkru dýprá. Það var logn og því ekki sigt og voru árarnar látnar hafa það báðar leiðir frá landi og til.“

Í minningarbrotum frá bernsku og unglingsárum Bjarna, í bók hans um láð og lög er þetta einnig að finna: „Eftir að stúdentsveislunni lauk og þeir höfðu fengið stúdentshúfuna, fór ég heim að „sýna stúdentinn“ og má nærrí geta að Grindvikingum hafi gefið á að líta er þeir sáu hinn nýbak-ada Mínervuson úr Grindavík, því ekki hafði síðan á dögum Tyrkjá-ránsins maður úr Víkinni stúderað eða „gengið menntaveginn“ eins og það var kallað.“

Í æsku minni bjuggu þrjár fjölskyldur á Járngerðarstöðum. Þá var hann leystur frá embætti með

vesturbænum, Jórunn Tómasdóttir og Tómas Snorrason með börn sín sjö. Í miðhúsini bjó amma okkar barnanna með yngsta syni sinum Eiríki, því aði Tómas var dáinn. Í austurbænum, Valdastöðum, bjuggu foreldrar undirritaðs Stefania Tómasdóttir og Þorvaldur Klemensson með fimm börn. Hjá öðmu voru yfirleitt eitt eða tvö börn eða unglingar, oftast héðan úr plássinu.

Það var því stórvinnandi fyrstur 12–14 krakkar, sem tók á móti Bjarna ömmubróður, eins og hann vildi láta okkur kalla sig en á hverju ári um langt skeið gerðust þau gledditíindi heima á Járngerðarstöðum, að Bjarni kom í heim-sókn.

Bjarni gekk menntaveginn, var tekinn í Reykjavíkurskóla 1883 og lauk þaðan stúdentsprófi 1889, en hélt síðan til framhaldsnáms í Kaupmannahöfn og lærdi náttúrufræði og einnig og ekki síður fiskifræði.

Hann varð fyrstur Íslendinga til að nema þá fræðigrein, sem hlýtur að teljast mikilvægust sérhverri fiskveiðiþjóð.

Að loknu námi var Bjarni settur kennari við Reykjavíkurskóla 1894–9, fékk veitingu fyrir stöðunni 1900, varð yfirkennari 1920 og gegndi því starfi til 1923. Þá var hann leystur frá embætti með

fullum launum og skyldi vera eingöngu fiskveiðiráðunautur, enda hafði hann þá lengi verið fiskifraeðingur landsins með ákveðinni ársþóknun. Auk þess var hann í fjölmörg ár formaður Náttúrufræðifélagsins og forstöðumaður náttúrugripasafnsins í Reykjavík.

Bjarni Sæmundsson hlaut viðurkenningu sem vísindamaður í sinni grein langt út fyrir landssteinana. Því til sönnunar má nefna, að hann var gerður að heiðursdoktor við Kaupmannahafnarháskóla 1929, en einnig komst ég sjálfur að raun um hve virtur hann var löngu seinna, þegar ég hitti gamlan samverkamann hans á dönsku fiskasafni.

Bjarni dvaldi jafnan viku til tvo daga á Járngerðarstöðum og gisti hjá ömmu minni, en með þeim systkinum var afar kært.

Hann kom að sjálfsögðu til að vitja bernskuslóðanna, heimsótti gamla vini og kunningja til dæmis jafnaldra sína og ferringarbræður,

Einar í Garðhúsum, Guðjón í Hlíði og Pétur á Þórkötustöðum.

En hann kom einnig til að stunda vísindastörf sín á kunnuglegum heimaslöðum.

Við krakkarnir fylgumst af áhuga og forvitni með gamla mannum.

Hann reis árla úr rekju, og þegar vel var orðið ratljóst, fór hann niður að sjó og gekk fjörur.

Fyrir kom, að hann fór einn, en oftar var það, að ég og Snorri Tómasson, frændi minn, fylgdu honum.

Ef lágt var í, fór hann nokkuð fram í fjöruna og skoðaði allt, sem þar var að sjá: kuðunga, skeljar og sprettfisk og þessháttar.

Hann sneri við steinum og leit- aði að hlutum, sem okkur strákunum þótti nú litið til koma.

Einnig skoðaði hann sjávargróðurinn, þang og þara; rannsakaði hann gaumgæfilega, tók með sér sýnishorn heim, gerði sinar athuganir og færði inn í bækur.

Það var oft stansað á leið út fjörurnar, því að Bjarni þurfti að greina okkur frá örnefnum og segja okkur sögu þeirra. Hann benti okkur til að mynda á Gerðavellina, þar sem Junkararnir áttu að hafa verið — og marga fleiri staði.

Einnig þurfti Bjarni að doka við öðru hverju á göngu okkar til að taka upp forlata sjónauka sem hann átti — og kikti með í allar áttir.

Þessum göngum lauk venjulega einhvers staðar milli Járngerðarstaðahverfis og Staðarhverfis, og þá hvildum við okkur á leiðarenda, til dæmis á Markhól, en þar eru landamörk Staðarlands og Járngerðarstaða.

Að lokinni áningu gengum við yfirleitt aðra leið heim; fórum kannski upp í Heiði, og allan gróður á því svæði skoðaði Bjarni vendilega, blóm og lyng að ógleymdu fuglalifi.

Þegar heim var komið, fórum

við oftast nær á Sölvhól, því að þaðan var útsýni svo gott.

Bjarni tyllti sér á hólinn, tók upp sjónaukann sinn og horfði yfir plássið.

Hann mun oft hafa átt langar næðisstundir þarna, og einmitt á þessum stað teiknaði hann hina kunnu mynd sína af Járngerðarstöðum.

Að sjálfsögðu kom fyrir á gönguferðum okkar, að skyndilega gerði rigningu.

Bjarni var vel búinn til fararinnar, en við strákarnir fórum hins vegar oftast eins og við stóðum. Við leiddum ekki hið minnsta hugann að því, að úrhelli gat skollið á þá minnst vonum varði. Það kom okkur raunar ekkert við í þá daga hvernig viðraði. En ef rigna tók eins og hellt væri úr fötu, uðum við náttúrlega hundblautir og kaldir — og þá fyrst kom okkur veðrið við.

Ég man, að við strákarnir vorum lengi vel ekki vissir um, hvort frændi okkar kærði sig um að hafa okkur með sér á gönguferðum sínum.

En einu sinni í miðri ferð dregur hann upp úr þússí sínu tvær nýjar regnkápur og sjóhatta — og við fengum þetta strákarnir, Snorri Tómasson og ég.

„Þið skuluð varðveita þennan galla vel, strákar,“ sagði hann. „Þegar rignir kemur hann að góðu gagni. Og umfram allt eigið þið að nota hann, þegar þið farið með mér í göngur, svo að ég missi ekki að hafa ykkur með.“

Þessi höfðinglega gjöf var til vitnis um, að hann vildi hafa okkur með sér og þótti gaman að spjalla við okkur og fræða okkur um undur náttúrunnar á láði og legi.

Annar þáttur í samskiptum okkar við Bjarna Sæmundsson var sá, að i fimm vetur að minnsta kosti mældum við krakkarnir fyrir hann þorsk í þúsundatali, fyrst við Snorri, en síðan Guðlaugur bróðir minn og Tómas Tómasson.

Já, við unnum stundum af kappi við þetta nýstárlega verkefni dag eftir dag á vetrarvertið inni.

Bjarni Sæmundsson.

honum og strá inn i það örlitlu salti og ráða honum síðan í kassa.“

Þegar við höfðum lokið þessu verki, fengum við auk greiðslunnar sérstaka umbun fyrir þessi vísindastörf okkar. Við fengum að fara með marhnútana heim til Bjarna í Reykjavík og dvelja hjá honum í nokkra daga.

Það var ekki svo lítil upphefð fyrir stráka eins og okkur að fá að frilysta sig í sjálfrí höfuðborginni við sundin blá.

Eitt sinn hafði Bjarni frétt hjá kunningja sínum í Þórkötustadahverfi, að sel hefði rekið þar á land og beinin væru í næstum heilu lagi á tilteknunum stað á kambinum.

Hann fær þegar ágirnd á þessari beinagrind og kemur til míni og sprýr mig, hvort ég vilji spreytta mig á því erfiða verkefni að ná henni.

„Þú mátt láta hana í poka,“ segir hann, „en þú verður að sjá til þess, að hún fari eins litið í sundur og mögulegt er. Mestu málí skiptir þó, að hvert einasta bein sé með. Ef þér tekst þetta, skaltu fá að koma til míni inneftr og dvelja hjá mér í viku.“

Hér var til mikils að vinna, svo að ég hefst þegar handa; fæ Ólaf Guðmundsson, jafnaldra minn frá Þórkötustöðum, til þess að vísa mér á, hvar beinin liggi og hjálpa mér að tína þau og setja í poka.

Að svo búnu held ég himingladr til Reykjavíkur og fæ að dvelja heima hjá Bjarna að Þingholstræti 14 í sjó ógleymanlega orlofsdaga.

Gamlí maðurinn létt mig sofa í herbeginu hjá sér. Við vorum einir á loftinu, þegar þetta var, en síðri svaf Þóra — sannkólluð sómakona, sem annaðist heimilið og fylgdi fjölskyldunni alla tíð.

Ég kom oft á heimili Bjarna Sæmundssonar í Reykjavík og gjarnan í fylgd með foreldrum mínum. Hæst ber þó heimsóknina, sem ég lýsti hér áðan, þegar mér tókst að færa frænda mínum beinagrind af sel og fékk að dvelja einn hjá honum í heila viku.

Öðru sinni kom ég með beina-

BIFREIÐA-EIGENDUR

KUHMO

gæðahjólbarðar
frá Kóreu
á góðu verði.

Komdu við eða
hringdu og
pantaðu tíma.

FELGUR:

Hvitar felgur
Króm felgur
Ál felgur

Öll hjólbarða-
þjónusta.

HJÓLBARÐAVERKSTÆÐI GRINDAVÍKUR

SÍMI 68397

VISA

grind af fugli, og fleiri munum safnaði ég fyrir hann úr ríki náttúrunnar í heimahögum hans.

Í sérhverri heimsókn til Bjarna leyfði hann okkur krökkunum að skoða Náttúrugripasafnið við Hverfisgötu, en hann var þá forstöðumaður þess.

Og ekki var laust við, að ég fyndi til stolts, þegar ég sá í glerkassa og almenningi til sýnis ýmis þau kvíkindi, sem ég hafði komið með til hans úr Grindavík.

Já, ég var barnslega montinn þá – og taldi mig hafa ástæðu til þess.

Stundum fékk ég að sýsla í kjallaranum á Þingholtsstræti 14 en þar kennið ýmissa grasa. Eftir að hyggja vekur mesta athygli mina, að i einu horninu var vinnustofa visindamannsins, þar sem hann gerði merkar uppgötvunar í fræðum sinum og fjall- aði síðan um þær í tímartsreinum eða bókum. Sannarlega væri aðstaða hans talin frumstæð nú á dögum, en engu að síður nýttist honum þessi fátæklega vinnustofa ekki síður en þau glæsilegu skilyrði, sem visindamönnum nútímans eru búin.

En minngar minar um heimilið í Þingholtsstræti 14 eru ekki eingöngu bundnar Bjarna Sæmundssyni, heldur einnig konu hans og dætrum.

Hann kvæntist 26. september 1896 Steinunni Önnu Mettu Sveinsdóttur, sem var fædd að Búðum á Snæfellsnesi 25. apríl 1872, dóttir Sveins Guðmundssonar kaupmanns þar og konu hans, Kristinar Siemsen.

Hjónin Bjarni og Steinunn með dótturina Ónnu.

Steinunn var rölynd kona og höfblingleg, fremur afskiptiltil, en góð við okkur börnin og gestrisin. Hún veiktist í blóma lífsins, var lengi bundin hjólastól og lést 17. janúar 1928 langt um aldur fram.

Þeim hjónum varð þriggja dætra aðið. Elst er Anna, sem fæddist 11. júlí 1897, tju árum yngri var Kristin Karólína, svo og örlið um fjöldyldu hans í Reykjavík, svo sem ég var beðinn um.

Önnur grein, um visindamanninn Bjarna Sæmundsson, eftir Jón Jónsson fiskifræðing, forstjóra Hafrannsóknastofnunar, mun einnig birtast í þessu blaði.

Tómas Þorvaldsson.

HEIMILDIR:

Bjarni Sæmundsson: Um láð og lög ferðapistlar frá júmsum tímum 1942.

Gylfi Gröndal: Ævidagar Tómasar Þorvaldssonar, útgerðarmanns, I. 1986.

ÚTGERÐ:
ÞORSTEINN GK-16
HAFLIDI GK-140

HÓP HF.

**Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju-
og heillaóskir á
sjómannadaginn.**

tóku fjöldann allan af skemmtilegum ljósmyndum, sem þær gáfu okkur. Þessar myndir hafa gert það að verkum, að minningin um þær og veruna á bernskuslóðum föður þeirra er óvenju skýr í hugum okkar og fyrnist ekki.

Þetta eru minningabrot úr samskiptum við Bjarna, Steinunni og dætur þeirra.

Ein er sú minning er síst skyldi gleyma. Bjarni sendi okkur öllum börnunum á Járngerðarstöðum jölagjöf. Oftast einhver leikföng. Var mikill spenningur á aðfangadag yfir því að fara út til ömmu, en hún tók á móti þessum dýrmæta pakka frá ömmubróður og útteildi gjöfunum fyrir hann. Þegar við fermdumst lauk þessu og man ég að það var söknuður í okkur, sérstaklega fyrstu jólin eftir ferminguna.

Margt fleira væri þess virði að minnast á. Ég hefi reynt að draga upp smá mynd af samskiptum Bjarna og frændfólks hans hér í Grindavík, svo og örlið um fjöldyldu hans í Reykjavík, svo sem ég var beðinn um.

Önnur grein, um visindamanninn Bjarna Sæmundsson, eftir Jón Jónsson fiskifræðing, forstjóra Hafrannsóknastofnunar, mun einnig birtast í þessu blaði.

Tómas Þorvaldsson.

**Jón Jónsson,
fiskifræðingur:**

Bjarni Sæmundsson náttúrufræðingur

Bjarni Sæmundsson um borð i strandferðaskipinu Vestu í rannsóknarferð 1913.

„Það væsir ekki um Íslendinga, sem eiga tju fiskifræðinga þar sem er Bjarni Sæmundsson“.

Þessi ummæli hins kunna danska dýrafræðings Adolfs S. Jensens sýna glögglega hversu mjög erlendir visindamenn mátu störf Bjarna Sæmundssonar.

Enginn er þó spámaður í sinu föðurlandi og það var ekki fyrr en Bjarni hafði gegnt umfangsmikilli kennslu við Menntaskólanum í

Reykjavík í tæpa þrjá áratugi, að hann fékk að helga sig rannsóknum sinum einvörðungu.

Það er með ólikindum hversu miklu lífsstarfi Bjarni skilaði þjóð sinni, en hann kom líka að svo til „ónumdu landi“ að því er varðar rannsóknir á dýralífi í sjó við Ísland.

Um líkt leyti og Bjarni kom heim frá námi í Kaupmannahöfn voru Danir að byrja kerfisbundnar hafrannsóknir við Ísland og má bar nefna Ingólfssleiðangurinn árin 1895–1896 og leiðangra Jóhannesar Schmidts með rannsóknaskipinu Thor á árunum 1903–1908. Naut Bjarni mjög samvinnu við danska starfsfélaga sína, og fékk á þann hátt mikilvæg gögn, sem hann hefði ekki getað aflað á annan hátt.

Á árunum 1899–1936 lýsti

hann hvorki meira né minna en 46 tegundum fiska, sem ekki var áður vitað um við Ísland og þar af var einn, Gislaháfur, óþekktur fyrir visindin. Árið 1926 kom út bók hans um fiskana, þar sem hann nefnir 130 tegundir innan 400 m dýpis. Adolf S. Jensen taldi Fiskana með því besta sem skrifð hafði verið á því svíði og ekki hefur greinarhöfundur rekist á neitt betra hjá öðrum þjóðum.

Frá því að Bjarni reit Fiskana hefur vitaskuld bæst við mikill fróðleikur og eru nú taldar um 270 tegundir innan 200 milna fiskveiðilögsgunnar.

Auk Fiskanna ritaði Bjarni aðra bók, Spendýrin, er út kom 1932 og þá þróðju, Fuglana árið 1936 og væru þessar bækur þrjár aðrið lífsstarf eins manns.

Bjarni ritaði þar að auki fjölmargar ritgerðir um fiska í erlend visindarit. Íslenskur almenningur veit minna um það, og eins hinar merkilegu rannsóknir hans á lægri dýrum svo sem hveldýrum og burstaormum. Má nefna að 1918 birti hann t. d. ritgerð um burstaormana við Ísland, þar sem hann lýsir 137 tegundum og bætti þar við 49 tegundum, sem ekki var vitað um áður hér við land, og þar af voru tvær nýjar fyrir visindin.

Á fjölmögum ferðum sinum á sjó og landi kynntist hann betur en nokkur Íslendingur útgerðarmálum okkar og fiskveiðum, bæði að fornu og nýju. Hann kunni skil á öllum fiskimiðum og gaf mörgum þeirra ný, íslensk heiti. Það voru fá mál í íslenskum sjávarúvegi sem hann létt sér óviðkomandi og hann vann sleitulaust að því að fræða sjómenn, jafnframt því sem hann reyndi að eyða alls-

Bjarni Sæmundsson RE-30. Ríkissjóður lét byggja skipið fyrir Hafrannsóknastofnun 1970 og lét það heita til heiðurs náttúrufræðingnum Bjarna Sæmundssyni.

Útgerðarmenn fiskverkendur

Höfum ávallt fyrilliggjandi
rekstravörur og veiðarfærí
fyrir fiskiskipaflotann.

TIL TOGVEIDA: Vírar, hierar, bobbingar,
keðjur, flot, láesar, klafar, trollnet, tóg, linur o.fl.

TIL NETAVEIDA: Porskanet (japönsk og
portugölsk), teinar, færaefni, belgir,
flothríngir, bambus, plaststangir, flögg,
vimplar o.fl.

TIL LÍNUVEIDA: Uppsett lina, linuefnl, önglar
og taumar, ábót, belgir, bambus, flögg,
linubalar o.fl.

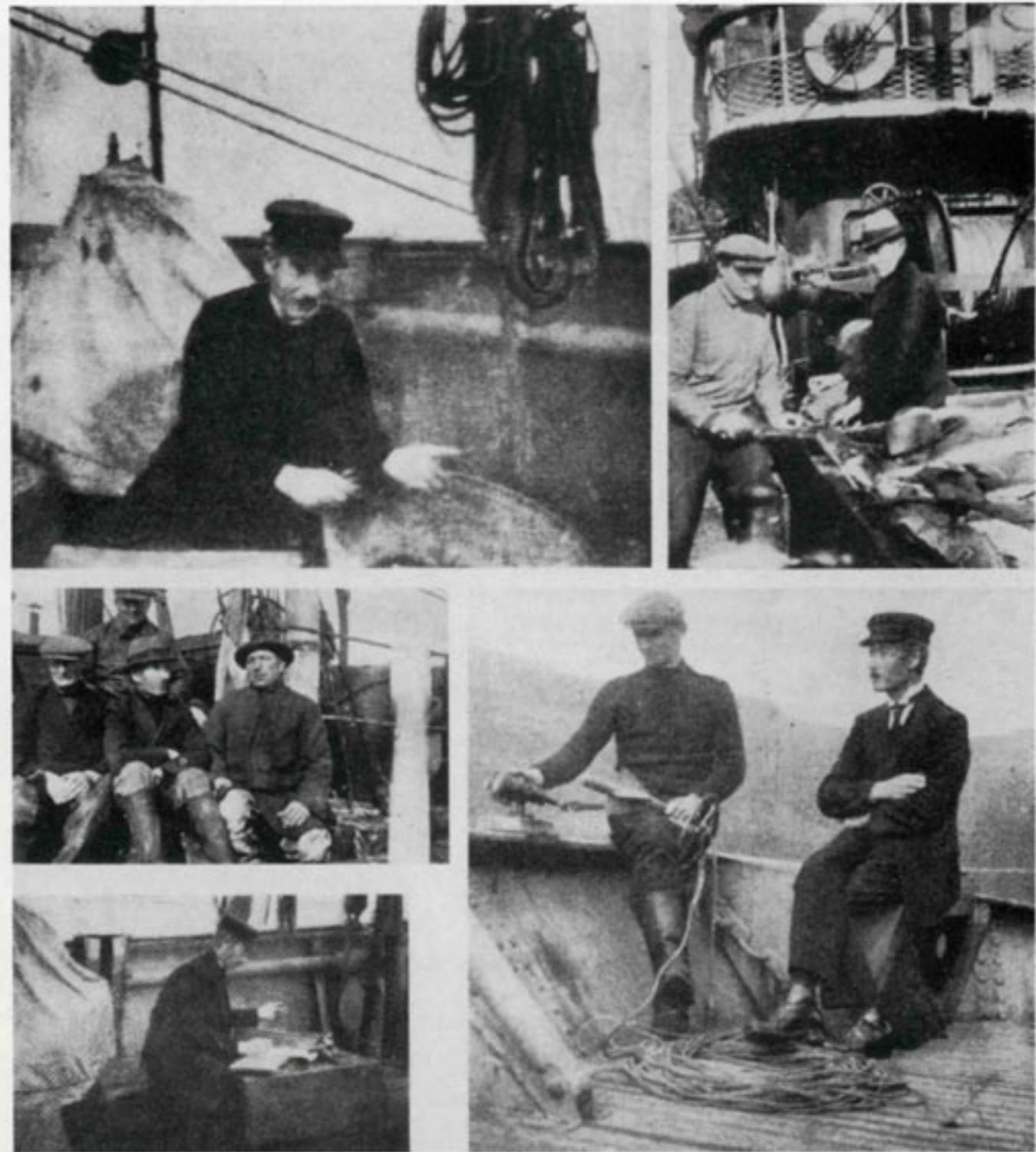
Leitið nánari upplýsinga.

SAMBAND ÍSLENSKRA SAMVINNUFÉLAGA
Sjávarafurðadeild
Umbúðir og veiðarfærí

Sambandshús: Reykjavík - Sími 686100 · Telex 2023
Vörusafgreiðslan Holtabakka - Símar 681050 og 64667

Sambandid
Sjávarafurðadeild

Bjarni Sæmundsson við rannsóknir á b/v Skallagrimi og r/s Dönu.

konar bábiljum. Þar má nefna afstöðu hans til hvalveiðanna, sem hefur athugað sum frumgögn er hann taldi eiga rétt á sér og eins voru skoðanir hans á botnvörpunni ekki í samræmi við það sem margir töldu um eyðileggingarmátt þessa nýja veiðarfæris.

Bjarni Sæmundsson var frábærlægja samviskusamur og vandaður

tóku margir erlendir fiskifræðingar upp aðferð hans.

Bjarni skilaði þjóð sinni drjúgu dagsverki. Hann er ekki einungis mestur dýrafræðingur íslenskur, heldur má telja hann meðal forvigismanna Evrópuþjóða í haf-rannsónum á fyrstu tugum þessarar aldar.

Jón Jónsson.

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju-
og heillaóskir á
sjómannadaginn.*

S 28777

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju-
og heillaóskir á
sjómannadaginn.*

– Þegar mest á reynar!

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju-
og heillaóskir á
sjómannadaginn.*

**HITAVEITA
SUÐURNESJA**

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju-
og heillaóskir á
sjómannadaginn.*

S.I.F.
SÖLUSAMBAND ÍSLENSKRA
FISKFRAMLEIÐENDA

Ólafur Rúnar Þorvarðarson:

Fiskimið Grindvíkinga

Sú var tið, að sjómenn reru til fiskimiða, er mörkuðust af kennileitum á landi. Með aukinni tækni er sú hætta fyrir hendi, að nöfn þessara gömlu miða falli í gleymuskunnar dá. Enn eru þó uppi menn, er kunna frá þeim að segja.

Sigurgeir Guðjónsson í Hlið hóf ungur sjómennsku á áraskipi. Hann varð fúslega við þeirri beiðni að hjálpa til við skrásetningu þeirra miða, er Járngerðingar og Staðhverfingar sóttu einkum á frá Höpsnesi og vestur að Reykjanesi.

Fiskimið Grindvíkinga voru

skilgreind sem djúpmið og þvermið. Þegar róið var út frá Járngerðarstaðahverfi, var fyrsta djúpmiðið, sem komið var á, kallað „*Vörðunum*“. Tvær vörður í „*Nesinu*“ áttu þá að bera saman og/eða Skyggnisrétt í Sýrfell. Á þessu miði var einnig oft legið til laga, þ. e. ef um brimlendingu var að ræða. Járngerðarstaðasund var ekki talið fært skipum, ef ekki var haegt að liggja inni á Vörðunum.

Síðan koma djúpmiðin hvert af öðru:

2. *Grynnri malarslakki*: Sýrfell ber við Grynnri malarslakka í Hásteinum.

3. *Dýpri malarslakki*: Sýrfell ber við Dýpri malarslakka í Hásteinum.

4. *Hásteinar*: Sýrfell ber við Hásteina.

5. *Tóftatún*: Hásteina ber i Tóftatún.

6. *Klofið*: Eldgigur með tveim smáhnúkum (í Eldvörpum) miðaður við Hásteina.

7. *Múlarnir*: Reykjanestá byrjar að koma fram undan Staðarbergi.

Þegar talin eru djúpmiðin frá Múlunum og fram á Sýrfell, er bergsendinn á Staðarbergi miðaður við kennileiti á Reykjanesinu.

8. *Grunnaskard*.

9. *Sýling*.

10. *Djúpaskarð*.

11. *Þúfa*.

12. *Heidi*.

13. *Hallandi*.

14. *Nýi viti*.

15. *Slakki*.

16. *Melur*.

17. *Hnúskur*.

18. *Hraunþúfur*.

19. *Hreiður*.

20. *Stalur*.

21. *Stampur*.

22. *Sýrfell*.

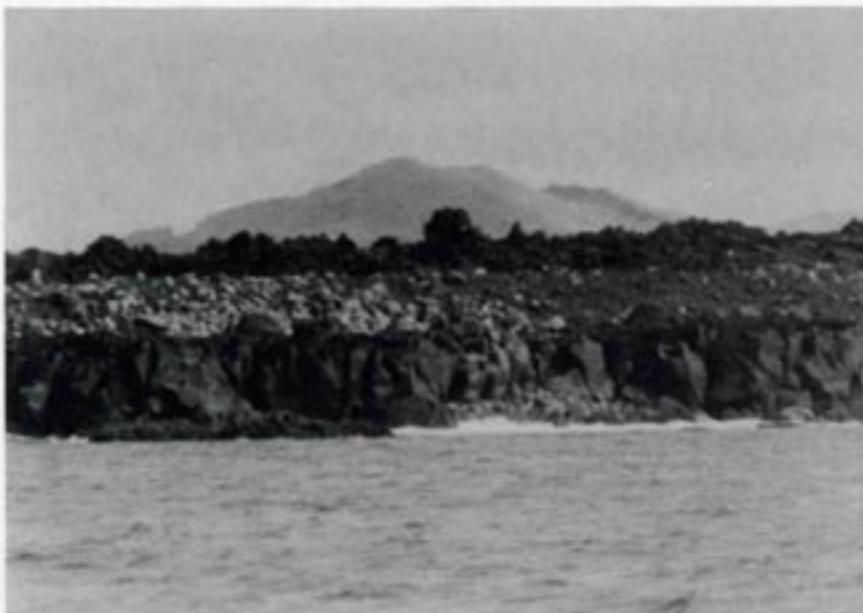

Varðan „Sigga“ í Höpsnesi.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Þvermiðin voru nær landi en djúpmiðin. Þó var haegt að vera

„Seigur“: Mið undan Staðarbergi.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

„Á Klettinum“: Mið vestur á Vikum. Eldey jaðrar við land.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

bæði grunnt og djúpt á þvermiðum. Austustu þvermiðin, sem Járngerðingar sóttu á, voru miðuð við vörðu i Hópsnesi er „Sigga“ var nefnd (nú horfin):

1. Á Lánni: „Siggu“ átti að bera í lána, sem er milli Lágafells og Þorbjörns og vitann í „Nesinu“ í topp Þorbjörns.
2. Vegghamrar: Hamrabelti austast í Lágafelli við Þorbjörn.
3. Gyltustígur: Vestarlega í Þorþirni.
4. Krókatorfa: Grastorfa í Þorþirni.
5. Miðtorfa: Í Þorþirni.
6. Vestasta torfa: Í Þorþirni.
7. Hellirinn: Klettabelti austast í Þorþirni.
8. Melhóll: Allhárr gighóll austan við Þorbjörn. Nú að mestu horfinn.
9. Rauðuskriður: Í Hagafelli.
10. Dalurinn: Grasgeiri í Hagafelli.
11. Sundhnúkur: Hæsti gígurinn í samnefndri gígaröð austan Hagafells og Sýlingarfells.
12. Skógfell: Stóra-Skógfell er fell inn til landsins er blasir við utan úr Leir.

13. Vatnsheiði: Siggu átti að bera í miðja Vatnsheiði (Hópsheiði). Mið i Leirnum.
14. Skotti: Siggu átti að bera i torfu, sem er eins og þrihyringur, í dældinni vestast í Húsafelli.
15. Állinn: Siggu átti að bera i Festarfjall.
16. Kotin: Akurhús áttu að bera i Akrahól (nú Sjávarhóla).
17. Gjain: Vesturbæ á Járngerðartöðum átti að bera í háeldvarpið í „Heiðinni“.
18. Pikuskarð: Örnefni inn til landsins er kallast Latur (eldvarp eða gigur), kemur í ljós fram undan Lágafelli.
19. Hvítisandur: Latur miðaður við Hvítasand austan Rásarinnar.
20. Hestaklettur eystri: Miðaður við Lat.
21. Hestaklettur vestari: Miðaður við Lat.
22. Hellan: Svört klöpp i fjörunni miðuð við Þórðarfell.
23. Hásteinar: Hásteinakletta ber i Þórðarfell.
24. Markhóll: Grashóll á kampinum. Landamerki milli Járngerðarstaða og Húsatófta. Á að bera i Þórðarfell.
25. Jónsbás: Þyrsklingsmið grunnt undan Jónsbásklettum.
26. Tóftagjá: Húsatóftabæinn ber i Þórðarfell.
27. Staður (Um Stað): Staðarbæinn ber i Þórðarfell.
28. Móakot (Um Móakot): Móakot ber i Þórðarfell.

Næstu mið vestan Staðarhverfis eru undan Staðarbergi:

29. Grænaberg: Grænaberg í Þórðarfell.
30. Bergsendi: Eystri enda Staðarbergs ber i Þórðarfell.
31. Klaufir: Klaufir eru slakki milli kletta í Staðarbergi. Þorbjörn um Klaufir.
32. Fiskivörður (eystri og vestari): Tvær vörður á Staðarbergi á að bera í Þorbjörn.
33. Seigur: Hraundranga vestast á Staðarbergi á að bera í Þorbjörn.

„Lútur“: Mið á Vikunum.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Mið á „Vikunum“:

34. Lútur: Klettur líkur selshaus á hraunbrúninni vestan Staðarbergs miðaður við Þorbjörn.
35. Á Hólnum: Hól, sem er inn til landsins, á að bera í Þórðarfell. Æsubúðir (efst á Geitahlíð) um Klaufir.
36. Á Klettinum: Nokkuð háan klett inn til landsins á að miða við klöpp i fjörunni og

39. Rifið: Þrihaus miðaður við miðjan malarbásinn og Æsubúðir milli Hörls og Klaufa.
40. Bræður á möl: Tvær klettanipur (Bræður), miðaðar við miðja mölina.
41. Nýi viti: Vitann í „Hólinn“. Kallað að vera í Krikanum.
42. Grösin: Grösin í vitann, Karlinn í Skarðið og Mælisfell hálft fram undan Staðarbergi (lúðumið).

Glöggir menn þóttust sjá á fiskinum, á hvaða miðum skip höfðu verið, er þau komu vestan af Vikum. Þannig fékkst ljós fiskur á Klettinum, Sandvik og Hellunni. Aftur á móti veiddist dökcur fiskur á Lút og rauður í Krikanum.

Bessi upptalning á fiskimiðum, Járngerðinga og Staðhverfinga er eflaust ekki tæmandi. Þorketlingar sóttu einkum á miðin austan Hópsness. Þeim þyrfti einnig að gera nokkur skil ábur en það verður um seinan.

Ólafur Rúnar Þorvarðarson.

SKEMMTIDAGSKRÁ fyrir júní-mánuð

- 8.—9. Ingvar Jónsson trúbador spilar fyrir gesti.
10. Sjómannadagurinn. Óvænt uppákoma.
- 15.—16. Pétur og trommuheilarnir.
- 22.—23. Pétur og trommuheilarnir.
24. Vikingbandið frá Færejum kemur og spilar fyrir gesti.
29. Pétur og trommuheilarnir.

MATSEÐILL fyrir júní-mánuð

FORRÉTTIR:	
Súpa dagsins	280,—
Rækjukokteill	390,—

ADALRÉTTIR:	
Prim Rib grillsteik	550,—
Nauta bögsteik	550,—
T-Bone steik	870,—
Nautasnitsel	790,—

FISKRÉTTIR:	
Hörpuskel	430,—
Djúpsteiktar rækjur	560,—
Ýsu draumur	370,—

„Seigur“: Mið undan Staðarbergi.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

„Á Klettinum“: Mið vestur á Vikum. Eldey jaðrar við land.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

bæði grunnt og djúpt á þvermiðum. Austustu þvermiðin, sem Járngerðingar sóttu á, voru miðuð við vörðu i Hópsnesi er „Sigga“ var nefnd (nú horfin):

1. Á Lánni: „Siggu“ átti að bera í lána, sem er milli Lágafells og Þorbjörns og vitann í „Nesinu“ í topp Þorbjörns.
2. Vegghamrar: Hamrabelti austast í Lágafelli við Þorbjörn.
3. Gyltustígur: Vestarlega í Þorþirni.
4. Krókatorfa: Grastorfa í Þorþirni.
5. Miðtorfa: Í Þorþirni.
6. Vestasta torfa: Í Þorþirni.
7. Hellirinn: Klettabelti austast í Þorþirni.
8. Melhóll: Allhárr gighóll austan við Þorbjörn. Nú að mestu horfinn.
9. Rauðuskriður: Í Hagafelli.
10. Dalurinn: Grasgeiri í Hagafelli.
11. Sundhnúkur: Hæsti gígurinn í samnefndri gígaröð austan Hagafells og Sýlingarfells.
12. Skógfell: Stóra-Skógfell er fell inn til landsins er blasir við utan úr Leir.

VÉLSKÓLI ÍSLANDS

Innritun á haustönn 1990

Innritun nýrra nemenda á haustönn 1990 er hafin. Umsóknir ásamt gögnum um fyrra nám verða að hafa borist skrifstofu skólans fyrir 5. júní n.k., pósthólf 5134, 125 Reykjavík. Kennsla fer fram eftir áfangakerfi. Nemendur, sem hafa stundað nám við aðra skóla, fá nám sitt metið að svo miklu leyti, sem það fellur að námi í Vélskóla Íslands.

Inntökuskilyrði: Umsækjandi hafi lokið grunnskólaprófi eða sé 18 ára.

Vélavörður

Sérstök athygli er vakin á námi vélavarða er tekur eina námsönn og veitir vélavarðarétti samkvæmt íslenskum lögum. Umsóknareyðublöð og nánari upplýsingar fást á skrifstofu skólans í Sjómannaskólahúsinu kl. 08.00–16.00 alla virka daga.

Simi 19755.

Skólameistari.

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvikingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn.

Eflum stuðning
við aldraða.

Miði á mann
fyrir hvern aldraðan.

Happdrætti Dvalarheimilis Aldraðra Sjómannna

Hinrik Bergsson:

„Stærsta síld veraldar“

Rifjuð upp söguleg veiðiferð, þegar Hrafn Sveinbjarnarson GK-255 fékk „stærstu síld veraldar“ í nótina á Sléttugrunni sumarið 1955.

Sá einstæði atburður gerðist miðvikudaginn 27. júlí árið 1955, eða fyrir réttum 30 árum síðan, að skipverjarnir á Hrafn Sveinbjarnarsyni frá Grindavík, sem þá stunduðu síldveiðar á Sléttugrunni, náðu að fanga risasíld, þá stærstu sem nokkuð sinni fyrr eða síðar hefur sést.

Risasíldin, eða „Stærsta síld veraldar“, eins og hún var kölluð og kom upp úr djúpinu á Sléttugrunni, var hvorki meira né

minna en 46,3 cm á lengd og 710 gr. að þyngd. Stærsta einstaka síld sem áður hafði veið var um 43 cm. á lengd, en til samanburðar má geta þess að stærstu Norðurlandssíldarnar sem veiddust hér við land, voru að jafnaði um 35 cm. á lengd, eða meira en 10 cm. styttri en sú er kom í nótina hjá þeim á Hrafninum. Við nánari rannsókn kom í ljós að þessi einstaka risasíld var 10 ára gömul og alislensk að uppruna. Mikið

veiddist úr stofninum frá 1945 þetta sumarið, en engin viðlika stór. Elstar geta síldar orðið 12–15 ára gamlar.

**Stýrimaðurinn sá hana
fyrst**

Skipsstjóri á Hrafn Sveinbjarnarsyni i þessari sögufrægu veiðiferð, var Sigurður Magnússon, Siggi á Sólheimum, sem hélt um stjórnvölinn á hverjum Hrafnin-

Pannig litur hún út í dag, „Stærsta síld veraldar“, 35 árum eftir að hún kom úr djúpinu á Sléttugrunni. Til samanburðar er fyrir framan ný og stór Suðurlandssíld. Athuga ber að við geymslu í formalini í 35 ár hefur drottning hafssins visnað, líkt og aldurinn fer með alla.

Ljósam.: Kr. Ben.

Jakob Jakobsson forstjóri Hafrannsóknarstofnunar og síldarsérfræðingur dáist að „risasíldinni“ ásamt þeim Sigurði Magnússyni og Hinriki Bergssyni. Síldin er til sýnis á göngum stofnunarinnar við Skúlagötu.

Ljósam.: Kr. Ben.

þá á Hrafni Sveinbjarnarsyni sem keyptur var frá Keflavík.

— Við keyptum hann um vorið og vissum ekki alveg hvað við áttum að gera og ákvádum að endum að fara á skótu vestur á fírði. Við vorum aðeins þrír á og eftir aðeins viku vorum við komnið með bátinn fullan af skötubörðum og að auki tvö tonn af líðu. Um sumarið fórum við til Siglu-

fjarðar og vorum á reknetum. Þetta gekk ágætlega og um haustið vorum við búnir að fiska fyrir rúmlega bátsverðinu. Það þætti sjálfsagt gott i dag.

Útgerðarstjórn hjá Þorbirni og síðar starfaði Sigurður í rúman áratug sem hleðslustjóri á saltfiski hjá SÍF.

EKKI hefur hann sagt alveg skilið við sjóinn, því síðustu sumur hefur Sigurður róid á trillunni sinni, Sælaugu, mest til að styttu sér stundir, að eigin sögn.

Hinrik Bergsson.

Síðan tekur við hver Hrafnninn á fætur öðrum og Sigurður stýrði alls fimm Hröfnum á sinum skipstjórnarferli en hann hætti skipsstjórn árið 1969 og tók við

Staðarkjör

Vikurbraut 60 - 240 Grindavík - Simar: 68065, 68185
Heimasimar: 68484 - 68641 - 68704 - Fax: 68701

Óskum sjómönnum, landverkafólki og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn!

Veitum flotanum toppbjónustu. —
Afgreiðum í skip um öll Suðurnes og á Stór-Reykjavíkursvæðinu. — Er pöntunarlistinn okkar ekki örugglega um borð í þínu skipi?

Sævar Gunnarsson:

Kveðja frá S.V.G.

Árviss sjón á sjómannadaginn.

Ljós.: Frimann Ö.

Fylgst með hátiðarhöldum sjómannadagsins.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Það er sifellt að verða erfðara að fá fólk til að taka virkan þátt í hátiðarhöldum sjómannadagsins. Þetta er samdóma álit allra forystumanna sjómannasamtakanna sem ég hef reitt þetta við.

En þrátt fyrir það er óhugsandi með öllu að leggja árar í bát og leggja þennan góða síð niður. Það verða allir að leggjast á eitt og hjálpast að við það að sjómannadagurinn verði stórhátið hér eftir sem hingað til. Það ætti að vera hægt ef vilji er fyrir hendi, ekki síst nú þegar sett hafa verið lög um að öll fiskiskip skuli vera í landi frá hádegi á laugardegi til hádegis á mánudegi.

Skipun sjómannadagsráðs er mjög mismunandi eftir því hvar er á landinu, en viðast hvar þar sem ég hef haft spurnir af þá eru það sjómannafélög viðkomandi staða sem kjósa í ráðin. En þó veit ég um annað fyrirkomulag, t. d. þar sem fráfarandi ráð tilnefnir í það næsta.

Hér í Grindavík hefur sú hefð skapast að kosið er í sjómannadagsráð á aðalfundi S.V.G. og síðan skipar Visir, félag skipstjórnarmanna á Suðurnesjum, tvo menn frá sér. Ég nefni þetta hér vegna þess að á síðastliðnu ári ákvað sjómannadagsráð Grindavíkur að hefja útgáfu sjómannadagsblaðs. Blaðið fékk mjög góðar viðtökur. Þess vegna var meðal annars talið sjálfsagt að halda út-

Lif við höfnina.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Mikið um að vera við höfnina.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

Á leið til hafnar.

Ljós.: Ólafur Rúnar.

gáfunni áfram. Blað sem þetta getur orðið viss heimild um tilhögun sjómannadagsins í Grindavík, bæði hvað varðar hátiðarhöldin sjálf og ekki síður það að menn vona að i blaðið safnist ýmsar gamlar heimildir um hina ýmsu þætti er varða fiskveiðar og vinnslu í Grindavík.

Mér þykir mjög miður þegar menn blanda saman þeirri viðleitni sjómannadagsráðs til að gefa út blað sem þetta og starfi forstu sjómannafélagsins, þegar um er að ræða deilur milli þeirra og útgerðarmanna, hvort sem um er að ræða túlkun samninga eða beinar kjaradeilur. Þetta eru algjörlega óskyld mál og þegar upp er staðið þá gerum við okkur allir ljóst að við getum ekki hvor án annars verið.

Ég þakka öllum þann góða stuðning sem aðstandendum blaðsins hefur verið sýndur, bæði með kveðjum, auglysingum og síðast en ekki síst greinum og myndum í blaðið því það er augljóst að allir þessir þettir eru jafn nauðsynlegir til að blað sem þetta geti dafnað og komið út áfram.

Ég vil beina því til allra sem

áhuga hafa á að allt efni, hvort heldur sem er í formi greina eða mynda, gamalla eða nýrra er mjög vel þegið. Það er heilt ár þar til farið verður af stað með þriðja blaðið. Upplagður tímí fyrir þá sem áhuga hafa á að koma efni í það blað að fara nú þegar að vinna að því. Það er aldrei of snemmt að byrja.

Að lokum þetta. Það eru örfáir menn sem hafa gert drauminn um sjómannadagsblað í Grindavík að

veruleika með mjög óeigingjörnu vinnuframlagi sínu án endurgjalds, en trúlega af því meiri hugsjón. Þessum mönnum þakka ég fyrir hönd S.V.G.

Sjómönum, fiskvinnslufólki og fjölskyldum þeirra sendi ég hátiðarkveðju á sjómannadaginn.

Sævar Gunnarsson,
formaður S.V.G.

Hafrannsóknastofnunin

Markmið Hafrannsóknastofnunar er að afla alhliða þekkingar um hafið og ífríki þess, einkum til að meta hvernig hagkvæmt og skynsamlegt sé að myta auðlindir þess.

Stofnunin leggur höfuðáherslu á

nána samvinnu við sjómenn og

útvegsmenn.

Gagnkvæmur skilningur og

skóðanaskipti eru forsenda þess að

markmiðunum verði náð.

*Sendum sjómönum og
fiskvinnslufólki kveðjur
á sjómannadaginn.*

Hafrannsóknarstofnunin

Sverrir Vilbergsson:

Hugleiðingar í vertíðarlok

Dekkið af Svirabryggju flaut upp og eyðilagðist um mánaðamótin okt.-nóv. 1989. Ljós.: Ólafur Rúnar.

Veðurfar.

Það blés ekki byrlega fyrir okkur i upphafi vertíðar, því 9. janúar gerði hér s-sv. rok með stórbrimi og miklu flóði, sem setti allt á svarta kaf. Ljótt var að sjá þegar fjarðað út, Kviabryggja hafði flotið upp og sýndist ónýt og Svirabryggja hafði flotið upp og eyðilagst um mánaðamótin okt. og nóvember. Últið var því vægast sagt ómurlegt við höfnina í upphafi vertíðar. Útlit var fyrir að Kviabryggja yrði ekki notuð meira og Svirabryggja ónýt og því aðeins

3 löndunarpláss í vesturhöfn í stað 9 áður, þar sem loðnulöndunarplássið nýtist mjög illa til annarrar löndunar. Reynt var að reka Kvibryggjuna niður aftur og tókst að reka hana það mikið niður að hægt var að liggja við hana að löndun lokinni og var það til mikilla bóta og bjargaði mjög miklu.

Sem betur fer voru loðnuskipin og togarinn Gnúpur ekki í höfn í þessu veðri, því hett er við að illa hefði farið ef loðnuslotinn hefði legið við lélegan Eyjabakkann í þessu veðri.

Meiri skemmdir urðu við höfnina en að framan greinir, en ekki

verður farið frekar út í það hér, en aðeins vikið að því siðar. Sem betur fer komu ekki fleiri stórfloð í veturn og urðu því ekki frekari skemmdir í höfninni.

Þegar litið er á veðurfar á þessari vertíð í heild, ber sjómönnum saman um að hún sé einhver su leiðinlegasta hvað veður snertir, sem komið hefur um árabil og varla nokkur dagur verið góður. Þrátt fyrir þessa leiðinlegu tið hafa bátnir róið allflesta daga sem mátt hefur róa og landlegudagar hafa oft verið fleiri.

Aflabréð.

Aflabréð á vertíðinni hafa verið alveg viðunandi þrátt fyrir tiðarfarið og nú þegar þetta er skrifad, eru flestir bátar búnir eða langt komnir með kvóta sína. Mér sýnist samt að fyrstu 4 mánuði ársins sé heildaraflinn um 1500–1800 tonnum minni en árið 1989, sem stafar að mestu leyti af því að bátar sem lönduðu hér í veturn, hafa að meðaltali verið svona 5–6 færri en á síðustu vertíð og svo af hinu að kvótar bátanna eru nú minni en þá, og t.d. var fyrsti báturinn búinn með kvóta sinn 31. mars. Ekki ætla ég hér að tala um hæstu báta, þar sem aðstæður manna til að ná sem mestum afla eru svo misjafnar, að ekki getur verið um neina afla-

Skemmdir á Kviabryggju í flóðinu í janúar 1990. Ljós.: Elin Þorsteinsdóttir.

kóngskeppni að ræða og held ég skipum en hefðbundnum vertíðar- að varla sé orðið hægt að tilnefna báum, þá gengu loðnuveiðar einhvern sérstakan aflakóng nú orðið.

Ef við snúum okkur að öðrum

varð nokkur kvóti eftir óveiddur hjá nokkrum skipanna, sem meðal annars stafaði af því að nokkur kvóti var geymdur til hrognatöku, sem minna varð úr en vonir stóðu til.

Aflí togskipa sem landað hafa hér í veturn, hefur verið misjafn og tíðarfari sett sitt mark á þær veiðar, einn og einn góður túr en lítið bess á milli.

Framkvæmdir.

Nú er unnið við að byggja 70 m. harðviðarbryggju við sunnanverðan Eyjabakka og skal sú bryggja nýtast sem löndunar- bryggja og verður væntanlega notuð fyrir togarana í framtíðinni, þar sem liklega er auðvelt að ná því dýpi sem þarf fyrir þessi djúpristu skip. Það viðlegupláss sem barna fæst, dugar þó tæplega fyrir

ERT PÚ KAUPANDI ÚTVEGS

?

Vilt þú vita um afla og aflaverðmæti allra báta og togara á sl. ári?

Vilt þú vita hvað hvert fiskvinnslufyrirtæki á landinu tók á móti miklu fiskmagni á sl. ári svo og aflaverðmæti þess fisks?

Vilt þú vita hve mikið fiskmagn var unnið í hverri verstöð landsins á sl. ári svo og sl. 10 ár?

Allar þessar upplýsingar auk fjölmargra annara er að finna í Útvegi '88

Fiskifélag Íslands

Sími 10500 - Pósthólf 20 - 121 Reykjavík

2 skip, þar sem lengdin á þessum viðlegukanti er um 82 m. með hausnum, en fjárvéiting til frekari lengingar hefur ekki fengist og reyndar hefur ekki fengist nema 14 milljóna króna fjárvéiting í þetta verk, sem áætlað er að kosti um 30 milljónir. Þessum áfanga skal vera lokið seinni part sumars.

Næsta verkefni er að byggja upp í skarðið á Svirabryggjuni og er búið að ákveða að það skuli byggt úr harðviði, en þar sem allt er mjög óljóst um fjármagn í þessa framkvæmd og ekki hafa fengist bætur fyrir bryggjuna sem fór, er að svo komnu máli ekki ljóst hvernig þær framkvæmdir koma til með að ganga, en stefnt er að verklokum áður en veður fara að versna á ný, hvort sem það tekst eða ekki.

Brimvarnargardar kringum höfnina og með ströndinni fóru mjög illa í fyrrgreindu flóði og það verður að bæta þá fyrir haustið, því það er alveg ljóst að viða mundu þeir ekki þola annað eins flóð og gerði í vetur, og því bresta, með ófyrirsjáanlegum afleiðingum. Mjög brýnt er að fylgja þessu

máli fast eftir svo gerðar verði þær umbætur sem þarf.

Horfur.

Eins og fram hefur komið eiga flestir bátarnir lítinn kvóta eftir, og er því ljóst að næstu mánuðir verða afar rölegir hér við höfnina, ekki síst vegna þess, að humarveiðar eru nú stundaðar af mun færri skipum en fyrir 2–3 árum og rækjuveiðar við Eldey hafa að mestu legið niðri i nokkur ár vegna aflabrests. Nú ríkir nokkur bjartsýni um að eitthvað verði hægt að veiða af rækju við Eldey í sumar og er vonandi að sú ósk rætist.

Loðnuskipin og helmingur stærri vertíðarbátanna fara norður fyrir land og reynir við rækju og munu landa aðsinum á Vestfjörðum og Norðurlandi. Hinn helmingur stærri vertíðarbáta mun væntanlega reyna að ná þeim tonnum sem eftir eru af kvóta í troll.

Við vonumst svo til að lífið við höfnina taki fjörkipp fyrrípart

október og að sildveiðar fari þá í fullan gang og söltun og frysting verði með svipuðu sniði og undanfarin ár, því ekki verður annað sagt, en það er alltaf talsvert mikil lif í kringum sildina.

Síðustu 2 mánuðina munu svo minni bátarnir reyna að fara á linu og drygja þau fáu tonn, sem eftir eru af kvóta þeirra, þar sem ekki nema helmingur aðla reiknast til kvóta á þeim tíma.

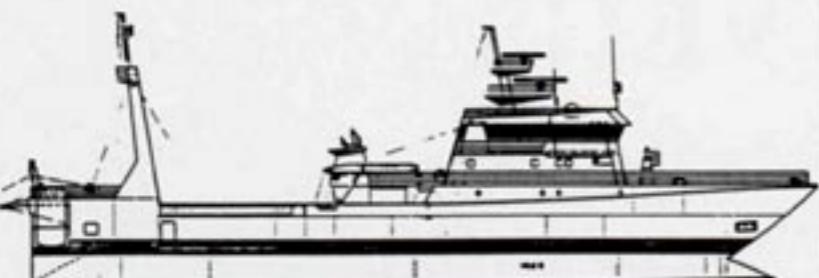
Lokaorð.

Hér að framan hefur verið stíklad á stóru um það sem hefur verið að gerast hér við höfnina, fyrrí hluta árs, og reynt að hugsa aðeins fram í timann. Ef maður reynir að horfa fram á vegginn sér maður strax að miklar breytingar eru að eiga sér stað hér hjá okkur, bánum fækkar, en togarár eru að koma í þeirra stað. Málið er bara það, að höfnin okkar er afar vanbúin til að taka á móti þessum djúpristu skipum, vegna þess hve grunn hún er. Segja má að aðeins eitt löndunarpláss fyrir togara sé í höfninni stóran hluta árs, en að visu mun það lagast aðeins með tilkomu nýju bryggjunnar.

Það hlýtur að verða eitt af forgangsverkefnum nýrrar bæjarstjórnar að berjast hatrammri baráttu fyrir fjármagni til uppbyggingsar á bryggjum og dýpkun hafnarinnar, því annars er augljóst að miklar tekjur tapast frá höfninni og frá bænum um leið. Munum það að lífæð okkar liggar um höfnina.

Sjómenn og aðrir Grindvikingar, til hamingju með daginn.
Sverrir Vilbergsson.

ÚTGERÐARMENN!

- ★ Hönnun nýsmíða og breytingar á fiskiskipum
- ★ Gerð verklýsinga og útboðsgagna
- ★ Kostnaðaráætlunar
- ★ Eftirlit og umsjón verkframkvæmda
- ★ Stöðugleikaútreikningar o.fl.

Skipahönnun

CONSULTING NAVAL ARCHITECTS AND MARINE ENGINEERS
SKIPA OG VÉLTÆKNIR — RÁDGJÓF

Winnipeg
P.O. Box 202
210 Garter Ave
Canada
Tel: 91-451-700
Fax: 354-1145-150

Holda-Gnúpr
ok hans synir
Björn ok Gnúpr,
Þorsteinn hrungnir ok
Þórðr leggjaldi
byggðu Grindavík.

*Bæjarstjórn og Hafnarsjóður
sendir sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum Grindvikingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn.*

Stýrimannaskólinn í Reykjavík Skólavist skólaárið 1990–1991

Upplýsingar í síma 13194 frá kl. 8.00—14.00 daglega.
Umsóknir berist fyrir 10. júni.
Skólinn verður settur 1. september.

Fjölbautaskóli Suðurnesja

Sunnubraut 36 - 230 Keflavík - Sími 92-13100

VÉLSTJÓRNARNÁM

Á haustönn 1990 verður boðið upp á nám á Vélavarðarbraut og 2. stigs vélstjórnar. Umsóknarfrestur er til 5. júni n. k.

Allar nánari upplýsingar gefur skrifstofa skólans í síma 13100 og 13101.

Skólameistari.

Pétur Vilbergsson:

Hnignun sjávarútvegs í Grindavík

Um allmög ár hefur sú þróun átt sér stað, að bátafloti Grindvíkinga hefur snarminnkað. Skipin hafa ýmist verið seld eða sett i úreldingu og ekkert komið í staðinn. Með fáum gleðilegum undantekningum þó, þessar undantekningar eru ljósvalki þeim sem vilja velferð sjávarútvegs sem mestan.

Það er af sem áður var, að hér lönduðu allt að 130 skip á dag þegar vertið stóðu sem hæst og aflahrotur stóðu yfir. Nú er engu líkara en að hér sé flest að veslast upp. Hraðfrystið Grindavíkur hefur lagt upp laupana eftir langt og giftudrágt starf. Hafrenningur hf. lagði upp laupana hér á árunum og fyrirtækið sem keypti húsnæði þess fyrirtækis er líka farið á hausinn. Arnarvík, sem slik, var forðum seld þeim Fiskanessmönnum.

Bátar H.P., Þórkatla og Þorbjörn, seldir; Máni, Már og Vörðunes frá H.G., seldir; kvótar hafa tapast í miklum mæli. Einstökum útgerðarmenn hafa selt skip sín, en endurnýjað þau í öðrum sem þykja skárr. Þar ber að nefna Þorbjörn hf. sem hefur söðlað um, úr bútautgerð í togarautgerð.

Hraunsvíkurútgerðin minnkaði við sig. Komin er ný og glæsileg Faxavík og síðast en ekki síst er komið nýtt og glæsilegt Hópsnes.

Sjómenn í Grindavík hafa áhyggjur af þeiri þróun sem á undan er lýst, vegna þess að þeir eru víst ekki taldir vera neinir togarasjómenn. Með þessari þróun hafa Grindviskir sjómenn mátt horfa á eftir lífsviðurværi sinu út sundið og ekki til baka.

Blikur hafa verið á lofti í loðnuveidum landsmanna, kemur það ekki síður við kaunin á okkur en öðrum landsmönnum. Við höfum þó verið svo heppnir að eiga aflaselstu loðnuskipstjóra landsins, að öðrum ólöstuðum.

Grindviskir sjómenn hafa að vonum miklar áhyggjur af þróun mála í sjávarútvegi þjóðarinnar, svo sem kvótamálum og ekki síst af þeiri aflaminnkun sem á sér stað. Fyrir þá er tilkoma fiskmarkaða sú himnasending sem lengi hefur verið beðið eftir.

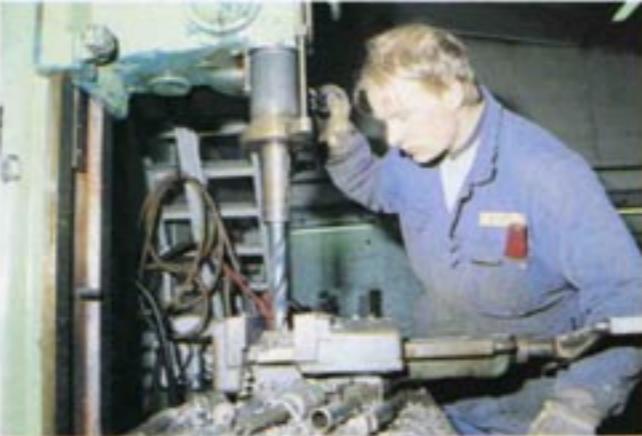
Verst er að fiskverkendur skuli ekki sjá kostina sem þetta verðlagskerfi hefur í för með sér, það er, meiri vöruvöndun um borð. Ef sjómenn fá enga umbun fyrir

vinnu sína, þá kasta þeir höndum til vörunnar. Kvótinn sem við Grindvíkingar megum veiða er ekki svo stórt að það borgi sig að kasta höndum til við öflun hans. Það vill segja, að sé vel gengið um og frá afla, þá hlýtur hann að vera verðmeiri. En framboð og eftirspurn ræður líka verðinu og sumir verkendur virðast betur fjádir en aðrir, þannig að þeir lyfta verðinu okkur í hag. Við verðum allra hluta vegna að vona að aðskilnaður verkunar og útgerðar verði að veruleika, því fyrr verður ekki friður um markaðina. Á meðan ekki hefur tekist að skilja á milli verkunar og útgerðar, verða alltaf árekstrar milli sjómanna og þeirra sem bæði eru fiskverkendur og útgerðarmenn.

Sjómenn og útgerðarmenn eiga samleið sem slíkir, en sjómenn og verkendur eiga litla sem enga samleið. Það er áreiðanlega ekkert seldarbraud að miðla málum þessara aðila ef þeir deila.

Ég vil að endingu óska öllum sjómönnum og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

Pétur Vilbergsson.

ÞORBJÖRN HF. GRINDAVÍK
*bakkar sjómönum og fiskvinnslu-
fólki heilladrjúgt samstarf og óskar
þeim til hamingju með daginn.*

Einar

Sjóslys og drukknanir sjómanna í starfi

frá 17. nóv. 1989 til 30. apríl
1990.

1989.
17. nóv. Drukknaði Guðjón Gíslason, 50 ára, Hjarðarholti 17, Akranesi, er hann fél útbyrðis af 10 tonna báti, sem fannst 15 sjm. frá Akranesi og 12 sjm. frá Garðskaga. Lætur eftir sig eiginkonu og þrjú börn.

1. okt. Lést Einar S. Einarsson, 26 ára, háseti á Laxfossi, á sjúkrahúsi í Grimsby í Englandi af áverkum, sem hann hlaut eftir slys um borð í skipinu. Hann var að opna hurð á síðu skipsins til að hleypa hafnsögumanni frá borði er slysið varð.

1990.
8. mars. Lést Ásthóðr Ægir Gíslason, 57 ára, Sandgerði, vegna ofkælingar, er v.b. Svala Lind K.Ó. 13, 6 tonn sökk 5 sjm. út af Sandgerði. V.b. Þrándur KE-67 og Skarfaklettur komu að slyssstað 10 min. seinna og fundu þeir manninn í sjónum, en hann hafði sent neyðarkall, er báтурinn var að sökkva, og síðan neyðarblys. Tveir menn úr bj.sv. Sigurvon í Sandgerði, sem voru um borð í Skarfakletti, fóru um borð í Þránd til að reyna lífgunartilraunir á Ásthóðri, en þær báru ekki árangur. Lætur eftir sig 6 uppkomin börn.

20. mars. Drukknaði Sigurvin Brynjólfsson, 38 ára, matsveinn, Áshamri 69, Vestmannaeyjum, er v.b. Sjöstjarnan VE 92, 75 tonn sökk norður af Þrídröngum skammt frá Elliðaey. 6 manna áhöfn var á bátnum.

26. apríl.

Drukknaði Reynir Freyr Ólafsson, 18 ára, Mánagötu 27, Grindavík, er hann fél útbyrðis af v.b. Haflida G.K. 140, 10 tonna eikarbáti, þegar verið var að leggja net um 2 sjómílur suður af Hópsnesi við Grindavík.

Þegar blaðið fór í prentun hafði leit ekki borð árangur. Sjómannadagsráð og Sjómanna- og vélstjórafélag Grindavíkur votta hinum látna virðingu sína og senda ástvinum hans samúðarkveðjur.

ÚTGERÐ:
HÓPSNES GK-77
HÖFRUNGUR II. GK-27

HÓPSNES HF.

ÚTGERÐ:
ÓLAFUR GK-33
GEIRFUGL GK-66
SKARFUR GK-666
GAUKUR GK-660
GRINDVÍKINGUR GK-606
REYNIR GK-47

FISKANES HF.

**EIGENDUR VÍKURBERGSINS
GK-1 ERU Í HÓPI ÞEIRRA SEM
AF FENGINNI GÓDRI REYNSLU
TREYSTA Á SKIPAPJÓNUSTU**

SKEljungs. Víkurbergið GK-1

er með fengsælli skipum ár eftir ár.

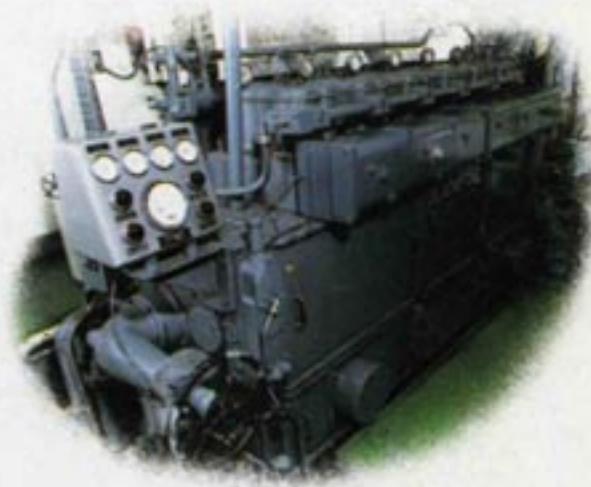
engin áhætta tekin, allt er vel smurt:
Spilið, blakkirnar, keflin. Og svo auðvitað
vélarnar. Þannig vilja líka allir dugandi vél-
stjórar hafa það.

Aðalvélar Víkurbergsins eru 2 x 600 hest-
afla Mirrlees Blackstone dieselvélar.

Smurolian rennur um lífæðar skipsins.

Eigendur þess hafa alltaf lagt sig fram um að útbúa skipið vel og því hefur verið haldið við af stakri aluð. Um stjórnina í vélarrúminu sér Benóný Pórhallsson vélstjóri sem manna best veit hvaða þýðingu góð smurefní ásamt tilheyrandi þjónustu hafa fyrir skipið og útgerðina í heild. Á Víkurberginu eru menn því vel undir það búnir að taka á móti góðum afla enda

Hún hreinsar burt úrgangsefni, flytur „næringu“ um vélarnar og heldur vökvakerfinu gangandi.

Á Víkurberginu GK-1 eru notuð Shell-smurefní því eigendurnir vita að það er óhætt að treysta þeim og Skipapjónustu Skeljungs.

Skipapjónusta Skeljungs

